NĂM THỨ MƯỜI SÁU — SỐ THỨ 3357
MỖI SỐ : 0$04
NGÀY THỨ TƯ 30 MAI 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N. 8713

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$00	2$00	[illegible]
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 180

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière pages.
Une seule insertion . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales 1$50 le c/m
Petites annonces classées . . . . 0$10 la ligne

Một cái hủ tục nên bỏ

Ở xứ ta cứ hằng năm đến đầu tháng tư ta, là cái buổi bắt đầu sang mùa nóng nực này, thì suốt từ Trung-kỳ cho đến Bắc-kỳ khắp thành thị cho đến thôn quê, đâu đâu cũng rộn rịp tấp nập, lo sắm sửa lễ vật để cúng tiễn quan ôn, nào là xe ngựa thuyền bè, vàng hương mũ mã, hoặc là đem cúng ở các đền các chùa, hoặc là lập đàn ở các đầu đường đầu phố, rồi thì khói hương nghi ngút, đánh trống khua chuông, rủ nhau đến lễ vái kêu cầu, mong cho được tai qua nạn khỏi. Suy cái tâm-lý của những người có lòng mê tín ấy, thì hình như họ tưởng rằng cứ hằng năm đến mùa nóng nực này, thì thượng-đế lại sai một lũ hung-thần chia nhau đi giải rắc các thứ tật bệnh, để gieo tai giáng vạ ở dân gian. Vậy cứ đến cái mùa ghê gớm này, thì ta phải bảo nhau góp tiền bạc, sắm lễ vật, rồi cùng nhau van lạy đút lót, thì mới mong được tai qua nạn khỏi, mà hưởng phúc vô sự bình yên. Họ vẫn cứ nghĩ rằng dương sao âm vậy, cứ lễ nhiều van khéo thì việc gì cũng xong. Ấy cái tục cúng lễ nhảm nhí của ta, phần nhiều bởi cái kiến giải sai lầm và cái tư tưởng bó buộc ấy mà ra.

Nào có ai nghĩ rằng nước ta ở gần nhiệt-đái, khí nóng cũng có hơi cao, lại hằng năm đến cuối tháng ba sang đầu tháng tư, là cái buổi xuân hạ giao tiết, khí giời đương mát mẻ mà đổi sang nóng nực, người ta chịu nắng chưa quen, thường hay mắc bệnh cảm mạo. Ấy vì thế mà các thứ bệnh ghê gớm, cướp người rất mau, như là bệnh dịch hạch, bệnh lỵ bệnh tả vân vân, thường hay phát ở trong mùa ấy, mà lây lan rất rộng, hết người nọ sang người kia. Chỉ vì ta xưa kia y-học chưa tinh, không biết đối chứng mà tìm phương cứu chữa, lại sẵn lòng mê tín, lẽ gì không hiểu được, thì đổ ngay cho là việc qui thần. Rồi mới sinh ra những chuyện lễ bái hão-huyền, đã phí tiền bạc, hại thì-giờ, không có chút gì là ích lợi. Mà đã tin rằng việc âm dương là có thật, thì tất lại phải tin rằng sống chết và bệnh hoạn đều có số định tại trời, thì có lẽ nào lấy lễ nhiều van khéo mà tránh khỏi. Vả lại, thông minh chính trực mới gọi là thần, có lẽ nào lại tham của đút lót, mà đổi trắng thay đen, chua sinh nhập tử, như cái thói đê mạt của cái bọn tham-quan ô-lại ở trần-thế đâu; thế mà ta lại cứ bày vẽ ra những việc cúng lễ quàng xiên, thêm một điều tiết độc mà đắc tội với thần-minh, lại là một việc khờ dại rất to nữa. Kinh Lễ có câu: «Cúng tế bậy bạ thì không được hưởng phúc»; đức Khổng-tử cũng có nói: «Đối với qui thần, nên giữ lòng tôn trọng mà lánh xa». Hai câu ấy thật là bài thuốc đối bệnh để chữa tục mê tín của ta bây giờ.

Y thuật của Thái-tây hiện nay đã thịnh hành ở xứ ta, học-vấn đã tinh, cách chữa bệnh đã khôn khéo, mà cách phòng bệnh lại rất tinh tường. Những lời răn dạy người trong khi dịch lệ đương thịnh hành, như là cư xử phải cho sạch sẽ, ăn uống phải biết kiêng khem, và để riêng những người không may bị bệnh ra, không cho lây lan sang người khác; lại có chế ra thuốc tiêm, để phòng trước khi bệnh chưa phát. Nghiệm ngay như năm trước đây, ở các thành-phố lớn, nhất là ở thành-phố Vinh, bệnh dịch tả phát tuy dữ dội, mà nhờ chính-phủ dùng y pháp Thái-tây hết sức cứu chữa phòng giữ, chỉ trong một tuần lễ mà cái bệnh ghê gớm ấy đã trừ tiệt hẳn đi, công hiệu thật đã rõ ràng, ai cũng đều trông thấy cả. Vậy hằng năm đến cái mùa bắt đầu nóng nực này, thì ta nên răn bảo nhau, lối cư xử, cách ẩm thực, đều để ý giữ gìn, hoặc là thuốc men phòng giữ trước cho cẩn thận, thì tự khắc ăn ngon ngủ yên, tránh khỏi những điều bệnh hoạn, cần gì phải bày vẽ ra những việc cúng lễ hão huyền, đã tốn tiền bạc, hại thì giờ, không có chút thực lợi gì, mà lại làm thêm cái trò cười cho người các nước có ý khảo sát phong-tục mình ở cái buổi chân lý đã phát xiển, dân trí đã khai thông này.

H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 25 Mai 1928

Nước Pháp

Đảng xã-hội

Các báo nói rằng vì cái chương trình của M. Paul Boncour tuyên bố ngày hôm qua, nhiều người về đảng xã hội sẽ phản đối dữ dội.

Tại hội đồng các quan thượng thư

Hội đồng các quan thượng thư đã họp ngày hôm qua M. Poincaré có xin các quan thượng thư cho biết các khoản dự toán về số chi thu trong năm 1929, mà đừng dự tính một khoản chi tiêu mới nào cả.

Bản giao ước về việc đất Tanger

Các đại biểu đã hợp ý nhau về cái thể lệ đất Tanger. Nước Ý được thêm một chân tại hội-đồng thành phố, và cái quyền được cử một viên phó cai-trị. Nước Ý lại có một chân tại tòa án quốc-tế.

Nước Đức

Việc rủi ro xảy ra ở Hambourg

Đảng cộng-sản có giấy xin chánh phủ đặt cuộc điều tra về việc xảy ra ở Hambourg. Bộ binh vụ không nhận trách nhiệm về việc ấy. Các báo có đăng nhiều bài nói sự chế chất *phosgène* là cần cho kỹ nghệ, và phản đối mọi lời nói việc ấy phải giao cho hội Vạn quốc xét.

Nước Ý

Kỷ niệm cuộc Âu chiến

Tại Rome đã làm lễ kỷ niệm việc nước Ý dự vào cuộc Âu chiến.

Một ngày thuộc địa

Ngày thứ sáu mới rồi, là ngày cổ động về việc thuộc địa. Tại tất cả các thành phố có đọc diễn văn cổ động mở mang thuộc địa.

Phi-luật-tân

Một bản luật bảo hộ nghề thêu

Nghị viện Hoa-kỳ nhận được một bản dự án luật pháp bắt buộc phải đệ trình các kiểu vẽ đồ thêu của Phi-luật-tân, khiến cho các đồ thêu ở ngoại quốc đem bán ở Hoa-kỳ không nhận giả làm đồ của Phi-luật-tân được. Các kiểu vẽ có trình sẽ được bảo hộ một hạn hai năm. Song các nhà chế tạo có thể xin gia hạn đến 20 năm Phòng thương mại ở New-York, và các nhà thợ-thêu ở Phi-luật-tân tán thành cho bản dự-án ấy.

Việc bảo cử

Một người ứng cử về đảng dân chủ là M. Mendoza không chịu xin thôi để nhượng cho người được bản đảng cử ra là M. Tirona, thì đã bị trục xuất bản đảng, vì vậy trong đảng ấy thành ra phân rẽ nhau.

Úc-đại-lợi

Cái nạn thợ thuyền thất nghiệp

Số thợ thuyền thất nghiệp tăng lên trong các xứ Victoria, Queensland, và Australie du Sud. Các chánh phủ thi hành những phương sách để bổ cứu tình tệ. Đảng phản đối có nhiều người xin hạn chế số di dân Ý và lập một bản giao ước với Ý về việc ấy

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 26 Mai 1928

Chánh phủ Bắc-kinh với Nhật-bản

Bắc-kinh. — Bộ ngoại giao của chánh phủ Bắc-kinh có gởi thư đáp lại bản án văn của Nhật-bản nói về sự bình an ở Mãn-châu. Trong thư có nói các miền Mãn-châu, Bắc-kinh và Thiên-tân là ở vào địa hạt Trung-hoa, và phạm đến bờ cõi của nước khác là một việc trái phép, Trung-hoa không thể để yên được, vậy xin Nhật-bản thôi đừng làm những việc phạm đến chủ quyền Trung-hoa nữa

Đông-kinh. — Chánh phủ Bắc-kinh có đăng một bài nói rằng nước Nhật trái giao ước Washington.

Tưởng - giới - Thạch muốn đình chiến

Đông-kinh. — Tưởng - giới - Thạch đã giao thiệp với mấy viên chức và báo quán để điều đình cuộc đình chiến.

Dư luận ở Nhật với việc Trung-hoa

Đông kinh. — Các nơi buôn bán ở Osaka ưng thuận cái thái độ cương quyết của chánh phủ về việc Trung-hoa. Các nơi ấy cho rằng khôi phục lại việc buôn bán là một việc thiết yếu cho nước Nhật, và nay phải giải quyết việc để cho Nhật bén theo những điều khoản chắc chắn. Nước Nhật, nước Pháp, nước Anh, Hoa-kỳ, và nước Ý nghe đâu cũng hợp ý nhau để cùng giữ gìn Thiên-tân, dù khi chỉ có người Nhật-bản bị quân quốc-dân công kích mà thôi cũng vậy.

Nếu quân quốc dân chiếm lấy Bắc-kinh, thì viên đại-biểu Hoa-kỳ sẽ bỏ sứ quán Bắc-kinh trước cả liệt cường. Chánh phủ Hoa-kỳ đã cho chánh phủ quốc-dân biết việc ấy.

A. R. I. P.

CUỘC THÁM HIỂM BẮC CỰC

Ngày 27 Mai 1928

Khí-cầu *Italia* bay ở bắc-cực về gặp phải gió ngược dữ dội, phải báo hiệu cáo cấp. Sau đó xuống một chỗ chưa rõ là chỗ nào.

MM Amundsen và Sverd up sẽ chủ-trương việc đi trợ cứu.

Ngày 28 Mai 1928

Không có tin tức gì khác về khí-cầu *Italia*. người ta mong rằng không có tin tức gì chắc là bởi máy vô tuyến điện bị sai. chánh-phủ đã hạ lệnh cho các tàu *Hobby* và *Braganza* đi đến các miền bắc cực. Một phi-công sẽ bay đi tìm ở chung quanh Spitzberg.

A R I. P.

Lược-khảo lịch-sử Trung-quốc

CXXVI

Vua Chân-tôn lấy rằng việc kết hòa hiếu với nước Liêu đã xong, đại xá thiên hạ, cho quân cường tráng ở các châu Hà bắc về làm ruộng, xuống chiếu cho quan sở tại cấp ngưu canh điền khí cho. Bãi hành-doanh ở các châu, hợp Trấn, Định hai châu làm một, tỉnh giảm chức bộ thự và chức đô giám ở phía bắc hơn hai trăm viên, lính thú ở Hà-bắc mười phần giảm năm, lính đóng ở duyên biên hạ phần giảm một, chiêu tập dân lưu vong, mở rộng đất hoang phế. Từ đó nhân dân ở Hà-bắc mới được yên nghiệp làm ăn, đều là công Tất-sĩ-An.

Vua Chân-tôn cất Dương-Ức làm Hàn-lâm-học-sĩ, Ức học rộng biết nhiều, văn chương rất hay, học giả buổi ấy đều mến phục, Ức lại hay dẫn dụ kẻ hậu tiến, nhiều người nhờ Ức mà thành danh, nhưng vì tính rất cương trực thanh giới, bọn Vương-khâm-Nhược rất ghét.

Khấu-Chuẩn làm tể-tướng, dùng người không theo thứ bực, bạn đồng liêu nhiều người không bằng lòng. Thường một hôm, thuộc lại cầm quyển lệ-bạ dâng lên (sổ chép lý lịch của các quan, gọi là lệ-bạ) Chuẩn không thèm xem mà nói: «Quan tể tướng cốt dùng người hiền lui kẻ dở, nếu theo lệ, thì chỉ là một vị quan lại tầm thường thôi». Từ khi ở Thiền-uyên về, Chuẩn hơi có ý khoe công, vua đãi Chuẩn cũng rất tin yêu qui trọng, Vương-khâm-Nhược rất oán ghét. Một hôm, lúc buổi triều, Chuẩn lui ra trước, vua đưa mắt nhìn theo mãi, Khâm-Nhược nhân nói với vua rằng: «Bệ hạ kính trọng Khấu-Chuẩn, vì Chuẩn có công với xã tắc chăng?» Vua nói: «Công Chuẩn rất to», Khâm-Nhược nói: «Ăn thề với giặc ở dưới thành, kinh Xuân-thu rất lấy làm xấu hổ, tức là cái việc ở Thiền-uyên năm trước đó. (Quân giặc đến đánh, mình thế thua phải xin hòa, trao lời thề và định lòn biểu ở dưới thành, đức Khổng-tử làm kinh Xuân-thu, lấy việc ấy làm một điều xỉ nhục chung của cả nước). Bệ-hạ là vị vua có muôn cỗ xe, mà ăn thề với giặc ở dưới thành, còn có điều gì xỉ nhục bằng thế nữa». Vua nghe lời có vẻ buồn, Khâm-Nhược lại nói: «Bệ-hạ có biết chuyện đánh bạc không? Người đánh bạc thua gần hết tiền rồi, bèn đem tất cả tiền còn lại bao nhiêu, đánh liều một cái, gọi là *cô-chú*. Bệ-hạ tức là cái số tiền cô-chú của Khấu-Chuẩn, nghĩ ra thật cũng đáng ghê thay!» Từ đó vua đãi Chuẩn không quí trọng như trước, sau bãi Chuẩn làm Hình-bộ thượng-thư, rồi lại bổ ra Thiểm-châu. Trước kia Trương-Vịnh ở Thành-đô, nghe tin Khấu-Chuẩn làm tể-tướng, bảo các liêu thuộc rằng: «Khấu công là người kỳ tài đời nay, chỉ tiếc rằng học thuật không đủ!» Đến khi Chuẩn ra Thiểm-châu, vừa Vịnh ở Thành-đô vào kinh, đi qua Thiểm-châu, Chuẩn tiếp rước thết đãi rất hậu. Khi Vịnh lên đường, Chuẩn đi tiễn ra ngoài thành, cầm tay Vịnh mà hỏi: «Ông có lời gì dạy bảo cho tôi không?» Vịnh thong thả mà nói rằng: «Chuyện Hoắc-Quang ông phải đọc lại». Chuẩn không hiểu ý Vịnh thế nào, khi về nhà đem chuyện Hoắc-Quang ra đọc, đến câu: «Bất học vô thuật», cười mà nói: «Đó, Trương-công bảo ta đó».

Vua Chân-tôn cất Vương-Đán làm binh-chương sự (tể tướng) Triệu-an-Nhân làm tham-tri chính-sự, Vương-khâm-Nhược và Trần-nghiêu-Tẩu làm Phu-mật-sứ. Vương-Đán là con thứ hai Vương-Hựu, xưa ở đời vua Thái-tổ, Đỗ-ngạn-Khanh ở Đại-danh, có người dèm với vua Thái-tổ rằng Ngạn-Khanh có chí khác, vua Thái-tổ sai Vương-Hựu ra thay Ngạn-Khanh, và mật dụ cho Hựu dò xét ý tứ Ngạn-Khanh, vua hứa với Hựu rằng nếu làm được việc, thì sẽ cất làm tể-tướng. Hựu ra Đại danh, dâng mật-tấu cho vua Thái-tổ, xin đem cả gia-quyến cam-đoan Ngạn-Khanh không có chí khác, và nói rằng các vị vua đời Ngũ-đại, chỉ vì hay ngờ vực ghen ghét, cho nên hưởng nước không được lâu, xin Bệ-hạ lấy làm răn. Vì thế Ngạn-Khanh được vô sự, mà Hựu thì vì không theo ý vua Thái-tổ, không được trọng-dụng. Có người cười Hựu vì thế mà mất ngôi tể-tướng, Hựu giả lời rằng: «Hựu không làm, con Hựu là Nhị-lang tất làm». Hựu thường tay giồng ba cây hòe ở trước sân, bảo người khác rằng: «Con cháu ta sau này, tất có người làm đến chức tam công», đến khi ấy Vương-Đán qua làm tể-tướng (đời sau thường dùng chữ *Hòe đình* để nói nhà quan tể-tướng, gốc ở đây)

Lính thú ở Kiềm-châu là Vương-Tiệp nói rằng ở đất Nam-khang gặp một người đạo-sĩ họ Triệu, trao cho một thanh gươm thần, đó là vị Tư-mệnh chân quân. Hoạn-quan là Lưu-thừa-Khuê đem việc ấy tâu cho vua nghe, vua cả mừng, ban thưởng cho Tiệp rất hậu, và đổi tên Tiệp là Trung-Chính. Tiệp lại nói với vua rằng thang năm năm ấy Chân-quân lại giáng ở nhà mình. Việc tường-thụy từ đó mới dấy lên.

(còn nữa) Tiền-mai

Khổng-tử gia-ngữ

XLVII

Ông Tử-cống đứng dậy mà hỏi đức Khổng-tử rằng:

— Nếu vậy thì ông Quỳ là quân giữ nhạc thuở xưa, há chẳng cùng ru?

Đức Khổng-tử nói:

— Người đời cổ cùng người về đời thượng-cổ, hễ kẻ nào thông-đạt về điều lễ mà không thông đạt về điều nhạc thì gọi là tố; thông-đạt về điều nhạc mà không thông-đạt về điều lễ thì gọi là thiên. Ôi! Ông Quỳ kia, thông-đạt về điều nhạc mà không thông-đạt về điều lễ, cho nên chỉ truyền cái danh là người sành nhạc thôi. Người đời xưa đặt ra phép gì cũng tất theo lễ, làm một việc gì cũng tất bởi lễ, vậy nên biết cách thi hành điều lễ là bởi tại có người.

Ông Tử-trương, ông Tử-cống và ông Ngôn-du được nghe lời dạy của đức Khổng-tử, bấy giờ mới tỉnh ngộ như mở rộng mắt ra vậy.

Ông Tử-hạ nhân khi ngồi hầu, nói với đức Khổng-tử rằng:

— Kinh Thi có câu rằng: «Người quân-tử có tính hòa vui, tức là cha mẹ dân đó» Dám hỏi thế nào gọi là cha mẹ dân?

Đức Khổng-tử nói:

— Ôi! Người làm cha mẹ dân, tất phải thông đạt đến cái nguồn gốc lễ nhạc, để giữ năm điều chí và làm ba điều vô, để làm phép cho thiên-hạ bốn phương, có việc gì hỏng tất phải biết trước, như thế mới đáng là cha mẹ dân.

Ông Tử-hạ nói:

— Dám hỏi thế nào gọi là năm điều chí?

Đức Khổng-tử nói:

— Chí người ta đã đến thì thơ cũng đến, thơ đã đến thì lễ cũng đến, lễ đã đến thì nhạc cũng đến, nhạc đã đến thì thương cũng đến. Thơ và lễ cùng thành, sự thương và sự vui cùng sinh. Bởi vậy giương mắt mà nhìn, không thể trông thấy được, lắng tai mà nghe, không thể nghe tiếng được. Chí-khí đầy lấp ở trong khoảng trời đất, nếu đem thi-hành ra thì tràn khắp trong bốn bể, thế gọi là năm điều chí.

Ông Tử-hạ nói:

— Dám hỏi thế nào gọi là ba điều vô?

Đức Khổng-tử nói:

— Cái nhạc vô-thanh, nghĩa là không có tiếng, cái lễ vô-thể, nghĩa là không có hình-thức; cái tang vô-phục, nghĩa là không có mặc đồ chế, thế gọi là ba điều vô.

Ông Tử-hạ nói:

— Dám hỏi ba điều vô cứ theo trong kinh Thi thì những câu thơ nào gần đúng.

Đức Khổng-tử nói:

— Kinh Thi có câu rằng: «Túc dạ cơ mệnh hựu mật» nghĩa là sớm tối kính vâng mệnh mà khoan-hòa và an-ninh, đó tức là cái nhạc vô thanh vậy; lại có câu rằng: «Uy-nghi lệ-lệ, bất khả tuyển giã» nghĩa là uy-nghi giữ được một cách nghiêm-trang, không còn phải kén chọn chi nữa, đó tức là cái lễ vô thể vậy; lại có câu rằng: «Phàm dân hữu tang, bồ-bặc cứu chi» nghĩa là phàm nhà ai có việc tang, mình cũng chịu khó khúm-núm đến để mà giúp đỡ, đó tức là cái tang vô phục vậy.

Ông Tử-hạ nói:

— Cứ lời thầy dạy thì hay lắm thay! lớn lắm thay! nhưng câu nói chỉ có thế là hết mà thôi ru?

Đức Khổng-tử nói:

— Đã hết thế nào! Ngươi cứ lặng yên mà nghe ta nói, còn có ngũ khởi nữa.

Ông Tử-hạ nói:

— Dám hỏi là nghĩa thế nào?

Đức Khổng-tử nói:

— Cái nhạc vô-thanh kia, chí-khí không trái; cái lễ vô thể kia, uy-nghi kính-cẩn; cái tang vô phục kia, trong lòng rất thương. Đã có cái nhạc vô-thanh ấy thì sở nguyện tất theo; đã có cái lễ vô thể ấy thì trên dưới hòa đồng; đã có cái tang vô-phục ấy thì thi-ân có thể đến được muôn nước. Đã thế mà lại [illegible] có tam vô-tư nữa để trị thiên-hạ, thế gọi là ngũ khởi vậy.

Ông Tử-hạ nói:

— Thế nào gọi là tam vô-tư?

Đức Khổng-tử nói:

— Trời không che riêng, đất không chở riêng, mặt trời và mặt trăng không soi riêng, thế gọi là tam vô-tư. Kinh Thi có câu rằng: «Đế mệnh bất vi, chí vu Thang tề. Thang giáng bất trì, thánh kính nhật tề. Chiêu cách trì trì, thượng-đế thị chi, đế mệnh thức vu cửu vi» nghĩa là mệnh trời không trái. đến đời vua Thang thì hợp với lòng trời. Vua Thang giáng sinh không chậm trễ, cái đức thánh-kính mỗi ngày một thịnh, thấu đến tận trời. Trời xét cái đức thịnh ấy, mới cho vua Thang làm chủ thiên-hạ, để làm khuôn phép cho chín cõi. Đó là cái đức của vua Thang vậy.

Ông Tử-hạ nghe nói, mới tỉnh ngộ ra, đứng tựa vào tường mà thưa rằng:

— Đệ-tử này xin ghi lời thầy dạy.

(Còn nữa) Nguyễn-đỗ-Mục

HẢI ĐÀM

Không biết hà-tiện thì bao giờ giàu!

Một ông Ba-Lê lấy phải bà vợ Di-lạc. Bà đẫy-đà to lớn quá, đến nỗi mỗi khi cựa mình là làm cho ông chồng sực tỉnh giấc nồng. Một hôm, ông tỉnh dậy, phàn-nàn với bà vợ rằng:

— Hại tôi quá! Tôi đang mộng thấy được trúng số 10 vạn đồng thì bà cựa mạnh cho tôi phải thức dậy.

— Hoài của!

— Nhưng mà may! Tôi cũng đã được ăn tiêu phung-phí gần hết cái số 10 vạn đó.

— Tôi đã bảo ông nhiều lần mà ông không ăn lời. Người ta không biết hà-tiện thì bao giờ giàu!

Hạ-đình, Nguyễn-văn-Tôi.

Tin sau cùng.

Một giải thưởng văn chương

Hội hàn-lâm cổ-học và văn-chương phát giải thưởng Lefèvre Meunier 20,000 frs cho nguyên linh mục Lasy giáo sư ở Collège de France.

Vô tuyến điện thoại từ Đức đến Nam Mỹ

Các viên làm báo có đến chứng kiến việc thí nghiệm vô tuyến điện thoại từ Đức đến Buenos Ayres. Nghe rõ lắm.

Trị bệnh bằng vô tuyến điện

Ở New-York trong khi thí nghiệm vô tuyến điện bằng luồng điện ngắn lại tìm được phép mới trị bệnh do vi trùng gây nên.

Một cái nạn tàu bay ở Pháp

Ở trường bay Orly có xẩy ra một cái nạn tàu bay. Trong khi đương đỗ, một chiếc tàu bay rơi xuống chỗ đông người. Một người chết nhiều người bị thương.

Đường đi qua Mỹ châu mất hai ngày

Ở Mỹ mới lập thành một công ty mới vừa dùng xe hỏa và tàu bay để đi qua Mỹ châu mất có hai ngày. Trong các người chủ trương công-ty ấy có phi-công Lindberg.

A. R. I. P.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	28 độ
15 giờ	32 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	10$ 00
nhì,	9 30
ba,	8 30
Thóc hạng nhất,	6 00
Bắp ngô	5 50

Giá bạc. — Kể từ ngày 29 Mai 1928 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1$, 25

Thời giá quốc trái:

Ngày 23 Mai 1928

3 %	hoàn dần		701.00
4 %	hoàn dần		911.60
4 %	vĩnh viễn	1917	751.30
6 %	»	1918	711.90
6 %	»	1920	1021.40
5 %	hoàn dần	1920	1081.60
4 %		1925	106[illegible].20

Ngày 25 Mai 1928

3 % vĩnh-viễn		681.70
4 %	1915-1916	901.30

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* mang thư sang Pháp (đường Nhật) đến ngày thứ tư 30 Mai hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong sẽ chuyển sang tàu *Hakusan Maru* của Nhật, tàu này vì có ghé Naples, cho nên các thư từ ở Bắc-kỳ có thể gửi đi Naples được và sẽ do sở Bưu-điện Haiphong gửi đi.

Các thư từ ở Hanoi sẽ gửi đi Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 4 phút tối thứ ba 29 Mai.

TA NÊN THÍCH

Thuốc QUINTONINE hơn các thứ EXTRAITS DE QUINQUINA khác, vì pha vào một lít rượu vang thì được một lít rượu bổ. Thuốc ấy chế theo một cách riêng, tốt hơn các thứ khác nhiều. Giá là 0$60.

Hiệu bào-chế BLANC, ở phố Paul-Bert, Hanoi.

Tin đường sá. — Quan Công-sứ Phủ-lạng-thương ngày 26 mai có điện rằng:

Vì mấy trận mưa rào cho nên đường 17 Nhã-nam đi Bố-hạ và đường 34 Nhã-nam đi Phủ-lạng-thương bị ngập mất mấy chỗ, xe cộ không đi lại được.

Đường số 173 từ Lục-nam đi Lạng-giang bị đứt ở Quinh tỉnh Bac giang, về chỗ kilomètre thứ 6.

Chức Toàn-quyền Đông-dương. — Cứ như lời quan quyền Toàn-quyền Monguillot nói tại Hội-đồng chính phủ thường trực ở Saigon mới rồi thì phải đợi tòa Nội-các bên Pháp hội nghị xong nghĩa là ngoài trung tuần tháng juin, mới có thể biết tin ai được cử làm Toàn-quyền thực thụ Đông-dương.

Hội Quan-lại ái-hữu mừng hai quan Robin và Graffeuil. — Hội Quan-lại ái-hữu đến ngày thứ bảy 2 juin 1928 hồi 17 giờ 30 sẽ đặt tiệc trà tại hội Khai-trí tiến-đức mừng quan Thống-sứ Robin trở về Bắc-kỳ và tiễn quan quyền Thống-sứ Graffeuil về nghỉ.

Trong ngạch cai trị. — Có tin rằng quan cai-trị Grossin công-sứ Thái-bình nay mai sẽ tạm đổi về phủ Thống-sứ, nhưng chưa rõ quan cai trị nào đổi đi Thái-bình, có lẽ công việc ở tòa sứ Thái-bình sẽ tạm giao cho quan phó sứ trong ít lâu.

Người sành thuốc lá chỉ hút thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ) vì chẳng thuốc nào ngon bằng.

Các phiên tòa trong vụ nghỉ hè. — Trong vụ nghỉ hè, tòa Thượng-thẩm sẽ họp các phiên tòa vào những ngày sau này:

Phòng thứ nhất về dân-sự và thương sự

Tháng juillet: Phiên ngày 6 juillet;
Tháng août: Phiên ngày 31 août.

Phòng thứ nhất về việc trừng-trị

Tháng juillet: Phiên ngày 10 juillet;
— — 24 — ;
Tháng août: Phiên ngày 7 août;
— — 21 — ;

Phòng thứ hai về dân-sự

Tháng juillet: Phiên ngày 4 juillet;
Tháng août: Phiên ngày 29 août;

Phòng thứ hai (hình-sự) về các việc trừng-trị

Tháng juillet: Phiên ngày 3 juillet;
— — 5 — ;
— — 31 — ;
Tháng août: Phiên ngày 2 août;
— — 28 — ;
— — 30 — ;

Phòng thứ hai (hình-sự) về các việc đại-hình:

Tháng juillet: Phiên ngày 2 juillet;
— — 30 — ;
Tháng août: Phiên ngày 6 août;
— — 27 — ;

Đổi chỗ ở

Thăm bệnh không lấy tiền

Trước tôi ở nhà số 4 (trên gác) phố Julien Blanc, sau nhà thương Phủ-doãn (đối ngạn với nhà điện) nay đã dọn sang số nhà 30 cũng dẫy ấy. Hiện có làm thuốc và sẵn lòng cho đơn giúp bà con, vậy ai muốn hỏi thuốc thang gì, mời người cứ lại, hoặc gửi thơ cũng được.

Phùng-năng-Tình

CÔNG-TY ALFRED & Cie
60, Bd Gambetta (đường hàng Cỏ)
HANOI

Chủ-nhiệm những nhà chớp bóng:
Hanoi: Cinéma Pathé (Bờ-hồ)
Cinéma Tonkinois (Hàng quạt)
Haiphong: Cinéma Gaumont

Cho thuê — Mua — Và bán các thứ máy chớp bóng và các phim ảnh

Bán các khí-cụ thuộc về nghề chớp bóng
Xưởng riêng để chữa
Tổ-chức hộ những nhà chớp bóng các tỉnh. Ai muốn biết thì công-ty tính hộ xem mất bao nhiêu vốn.
Giá thật rẻ không đâu rẻ hơn

Điện-thoại: để giữ chỗ tại *Cinéma Pathé* số 543
Nhà giấy: 546

KHẨN TRỌNG. — công-ty Alfred et Cie không phải là cùng một hiệu với Société Indochine Films et Cie.

Mấy tờ báo chí mới. — Trong kỳ Hội-đồng chính-phủ thường trực họp tại Saigon mới rồi, hội-đồng có xét việc cho phép mở mấy tờ báo chí mới là:

Kỳ-lân báo của M. Bùi-ngọc-Thu tại Saigon. Tam-kỳ tạp-chí và Tam-kỳ báo của M Ng-thanh-Khiết tại Saigon.

Tòa Thượng thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Rượu lậu. — Làng Thanh-long thuộc tỉnh Đồng-hới (Trung-kỳ) do lý-trưởng là Thái-Đon thay mặt, bị tòa-án trừng-trị tỉnh ấy phạt 5000 quan về việc bắt được 223 song rượu lậu ở đất công, được tòa Thượng-thẩm tha trắng án vì xét chỗ đất ấy không phải là đất công.

Chống cự phái-viên sở Thương-chính. — Phái-viên sở Thương-chính đến làng Phát kiêm thuộc tỉnh Ninh-bình khám rượu lậu, bị lũ Phạm-văn-Minh ở làng ấy chống cự không cho khám. Tòa-án Trừng-trị Nam-định phạt Phạm-văn-Minh, Trần-văn-Quí, Phạm-văn-Phương, Phạm-văn-Đông, Phạm-văn Thanh, Phạm-thị-Phương, Vũ-thị Hương và Phạm-thị-Tố mỗi tên 6 tháng tù. Tòa Thượng thẩm tha cho Vũ-thị-Hương được trắng án và giảm tội những tên khác mỗi tên xuống 4 tháng tù.

Thuốc phiện lậu. — Việc Soen-Thao-Tong là người Khách bị tòa-án Trừng-trị Yên-bái phạt 2 tháng tù 500 quan và 326$61 tiền bồi-thường về tội chứa thuốc-phiện lậu thì nay tòa Thượng-thẩm bỏ đi không truy-tố nữa vì người bị can đã trang-trải với sở Thương-chính rồi.

Hành hung. — M. Trần-văn-Tín là chủ-sự nhà Bưu-điện thuộc về tỉnh Houeisai (Ai-lao) bị mấy người lính khố-xanh ở đồn bịa đặt điều nọ tiếng kia nói xấu làm cho nuôi người ở rất là khó khăn. Một hôm M. Tín đến nói với quan Lào sở tại gọi đến trừng-trị. Khi quan Lào cho đòi mấy người lính đến định làm án về việc vu-không và nói xấu thì M. Trần-văn-Tín có xin với quan Lào rồi đánh mỗi người lính mấy cái để ra oai. Sau những người lính bị đánh đi kiện thì tòa án Trừng-trị Houeisai phạt M. Trần-văn-Tín 50 quan và bắt phải bồi thường 15 đồng cho những người bị đánh. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tiền nhưng cho hưởng án treo và bỏ khoản án phạt tiền bồi thường đi.

Án bỏ đi không xét. — M. Cao-v-Sâm là chủ sự nhà Bưu-điện cũng thuộc về tỉnh Houeisai (Ai-lao) kiện M. Philipon là giám-binh vì việc bắn chim làm vỡ cả ngói ở mái nhà Bưu-điện. Nhưng tòa án Trừng-trị Houeisai bác cái đơn kiện ấy đi vì xét M. Cao-v-Sâm không có quyền kiện và bắt bên nguyên đơn phải chịu các tiền lệ-phí. Quan Chưởng-lý chống-án và xin bác cái án ấy đi. Nhưng tòa Thượng-thẩm xét đơn chống án của quan Chưởng-lý không đúng lệ nên bỏ án ấy đi không xét.

Đánh lẫn nhau. — Lũ Ng-lại-Thanh làm công ở sở vận-tải ô-tô chở hành-khách ở đường Haiphong — Đông-triều, Nái-lèo và lũ Vũ-thanh-Thuyết làm công cho sở khác vì chuyện ganh nhau tranh hành-khách rồi cùng nhau sinh-sự và đánh nhau. Hai bên cùng bị thương cả. Tòa án Trừng-trị Haiphong phạt Ng-lại-Thanh 2 tháng tù, Ng-v-Mộ, Ng-v-Bao mỗi tên 1 tháng tù, Lê-đình-Phan 20 ngày tù và bắt phải liên-đới với nhau bồi thường 150 đồng cho Vũ-thanh-Thuyết, phạt Vũ-thanh-Thuyết, Vũ-thanh-tông mỗi tên 20 ngày tù và bắt phải liên-đới với nhau bồi thường 20 đồng cho Lê-đình-Phan. Tòa Thượng-thẩm y-án phạt tù và bỏ khoản án bồi thường đi.

HỘI
Indochine films et cinémas
33, Bd Henri-Rivière, Hanoi

Bán đủ: Các thứ máy chiếu ảnh (Cinéma).
Các thứ máy chụp ảnh (Photo).
Các đồ dùng về Ciné-ma và ảnh.
Cho thuê: Các thứ films ảnh (Tây, Tàu, Ta).

Chụp films — làm films ảnh, có xiềng riêng.

Giúp vốn cho các nhà nhiệt-thành muốn lập rạp Cinéma các tỉnh nhỏ.

• Có máy điện, máy chiếu ảnh cho đi chiếu thuê các làng có hội. — Ai muốn dùng sẽ tính giá hạ.

Thi bằng tú tài bản xứ. — Sáng hôm nay tại trường Bảo-hộ đã bắt đầu thi bằng tú tài bản xứ về khóa thứ nhất năm 1928.

Đầu bài luận Pháp-văn như sau này, trong hai bài được chọn lấy một:

I. « Nous avons en nous un Don Quichotte et un Sancho que nous écoutons; et alors même que Sancho nous persuade, c'est Don Quichotte qu'il nous faut admirer ».

Commentez et appréciez ces paroles d'Anatole France.

II. Quels sont les écrivains de notre littérature qui nous paraissent représenter le mieux l'esprit français? Vous justifierez votre choix.

Thí sinh cả thảy là 53 người.

Thuốc lá MÉLIA không những thơm ngon, lại không hay tắt lửa, cho nên trong khi giời nực hóng mát hút thuốc lá MÉLIA khỏi tắt lửa, không phải đánh diêm luôn như hút các thứ thuốc khác.

Thi bằng cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt. — Sáng hôm nay tại trường Bảo-hộ đã bắt đầu thi bằng cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt (Diplôme d'études primaires supérieures franco-indigènes). Mới thi được hai bài thi chiều hôm nay có tin phải thi lại, bỏ những bài cũ đi vì nghe đâu các đầu bài thi ấy đã ra một lần rồi.

Hỉ tín. — Bản quán có tiếp được thiếp báo tin mừng rằng M. Batut, thiếu-tá hưu trí, đệ tứ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh, thư ký phòng Thương-mại Hanoi đẹp duyên với Mme Hồ-xuân-Sinh. Lễ kết hôn đã làm tại Hanoi ngày 16 Mai 1928.

Bản quán có lời mừng ông bà bách niên giai lão.

Tiền trợ quả. — Mme. Phạm-thị-Con, là vợ góa M. Hoàng-đình-Thân, thư-ký hạng nhất sở Thương-chính, nay được lĩnh khoản tiền trợ quả mỗi năm là 79 đồng, kể từ ngày 1er septembre 1927 trở đi, là hôm sau ngày chồng mất.

Mme. Trịnh-thị-Riệu, là vợ góa M. Vũ-đình-Tương, thư ký hạng nhất sở Thương-chính, nay được lĩnh khoản tiền trợ quả mỗi năm là 80 đồng, kể từ ngày 27 novembre 1927 trở đi, là hôm sau ngày chồng mất.

Mme. Lâm-thị-Tạo, là vợ góa M. Ng-quang-Liêng, thư-ký hạng nhì sở Thương-chính, nay được lĩnh khoản tiền trợ quả mỗi năm là 65 đồng kể từ ngày 24 decembre 1927 trở đi, là hôm sau ngày chồng mất.

Mme. Vũ-thị Hiền, là vợ góa M. Phó-huy-Nam, nguyên giáo thụ nay được lĩnh khoản tiền trợ quả mỗi năm là 30 đồng, kể từ ngày 29 novembre 1925 trở đi, là hôm sau ngày chồng mất.

Một hội mới. — Quan Thống sứ vừa ký nghị-định cho phép hội « Chí-thiện » ở Uông bí được mở theo như các điều-lệ định theo đơn xin.

Ngạch quan lại. — M. Ng-đình-Gia thông phán hạng nhất tại Bắc-ninh nay đổi đi trợ-tá huyện Võ-giàng (Bắc-ninh).

Nghỉ dưỡng bệnh. — M. Phạm-văn-Minh *surveillant* hạng nhất tại Haiphong được nghỉ dưỡng bệnh ba tháng, tháng đầu lĩnh cả lương và hai tháng sau lĩnh nửa lương.

Trục xuất cảnh ngoại. — Makung Tak tức Tan là người Trung-hoa không có chỗ ở nhất-định tại Đông-dương nay phải đuổi ra ngoài địa hạt Đông-dương.

Người lịch sự chỉ hút thuốc lá MÉLIA, không hút thứ khác.

Phẩm nhà Annam lịch sự toàn dùng thuốc lá MÉLIA thết khách.

Ngài ho dư?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế CHASSAGNE, Số 59, phố Paul Bert, Hanoi sẵn có thứ thuốc chữa khỏi [illegible] bệnh ho, [illegible], ho lao, [illegible].

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc SIROP NOFAL.

Tưởng lục. — MM. Phùng-văn-Phan, tổng-đoàn Hoàn-mô, Hoàng-xuân-Nguyên và Đặng-văn-Bài lính dõng tại Hoàn-mô (Moncay) đều được thưởng một đạo tưởng-lục vì đã tỏ lòng can đảm bắt được một tên cướp Khách có khí-giới đương ăn trộm gỗ.

⁂

M. Chu-văn-Công lý-trưởng làng Nhật-tân (Hà-đông) được thưởng một đạo tưởng-lục vì đã có lòng từ tế đáng khen đến cứu giúp và chữa chạy cho một người Tây bị ngã xe đạp nằm bất tỉnh nhân sự ở một con đường cách thành-phố Hanoi mấy ki-lô-mét.

Phường ăn cắp. — Ng-thị-Bé, Ng-thị-Nhớn, Ng-thị-Tý và Ng-v-Quang, vô nghề nghiệp, ở Yên-phụ, can tội ăn cắp 12 đồng bạc và cái vé vạn bảo của Hoàng-thị-Gián, ở số 27, đường 88, nay đều đã bị bắt giam xét.

Cướp xe đạp. — Chu-hữu-Lộc và Chu-văn-Khoa, quán làng Đặng-xá, huyện Kim-bảng can tội cướp cái xe đạp của Phạm-như-Khê ở phố hàng Cân, nên đều đã bị bắt giam xét.

Ăn cắp dầu xăng. — Theo lệnh quan Dự-thẩm sở mật thám đã cho xét về việc bọn tên Hà-văn-Viên ăn cắp dầu xăng của nhà ga Hanoi.

Ô-tô đụng xe tay. — Ngày hôm qua vào hồi 6 giờ chiều, chiếc ô-tô số f. 3101 do M. Joly cầm máy đụng phải hai chiếc xe tay số P.D.H.-42 và số 51 do Nguyễn-đ-c-Hạt, và Ng-đình-Quang kéo, đỗ ở gần hiệu thuốc Blanc. Người phu xe tên là Quang bị xây xát đã đưa vào nhà thương điều trị.

Bị xe điện cán chết. — Sáng hôm nay vào hồi 6 giờ một người lính không biết rõ tên tuổi là gì bị xe điện ở Hà-đông ra, đè phải chết ở ngay trước cửa nhà số 121 ở phố hàng Đẫy. Tử thi đã đưa vào nhà thương Đồn-thủy. Nhiều người nói rằng người lính ấy muốn tự sát cho nên nhảy vào bánh xe điện để cho nó đè lên chứ không phải rủi ro vì nạn vô tình mà bị thiệt mạng.

Nạn lao động. — Sở Cẩm đã cho xét về việc rủi ro mới xảy ra là một người cu-li tên là Vũ hữu-Hạch 31 tuổi quán làng Quảng-bá (Hađông) bị nạn trong khi làm việc ở sở máy nước.

Ô-tô đụng xe đạp. — Ngày hôm 28 vào hồi 6 giờ sáng, chiếc ô-tô số T 4085 do M. Lê-duy-Tường ở phố hàng gà Cửa-đông nhà số 24 cầm máy, khi đi đến phố hàng Nón thì đụng phải chiếc xe đạp do Ng-văn-Diên ở ngõ Hà-trung đi. Người đi xe đạp bị xây xát cả cằm và tay.

Muốn bán xe ô-tô « Peugeot » 14 mã-lực kiểu 1923, 7 chỗ-ngồi, chạy còn tốt lắm. Dùng để đóng xe vận tải thường, thì tốt lắm.

Hỏi tại quan Đốc-tơ Sarraillé, đường Félix Faure, Hanoi.

7.402

Nuôi trẻ con nên cho ăn thứ bột PHOSCAO VALTINE là thứ bột chế riêng cho con trẻ, chóng nhớn, khỏi run, cam, đỡ bệnh tật.

Bán tại sở L'U. C. I. A. Đại-lý độc-quyền.

CÁC NHÀ ĐÔNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Mouton, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy tại có thể bán được các hạt Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ thuốc vào nghề chụp ảnh [illegible] giá rất rẻ.

[illegible]

Không nơ bọc chân lại

Dù người nhẫn-nhịn kín đáo đến đâu, nếu đã dùng đến những kiểu bít tất của bản-hiệu. Thực không cần mấy ai là [illegible]. Mà thật thế, nếu quí [illegible] hiệu, xem [illegible] không.

[illegible], Hanoi

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đối hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ký, để cho người làm dễ tìm triệm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết mà trả lời.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Đem phu phen sang Tân-đảo. — Bác sĩ Grenierboley, thầy thuốc tập sự ở Bắc-kỳ nay cử trông nom việc thuốc-thang cho một toán phu phen mộ sang đảo Nouvelle Calédonie và đảo Nouvelles Hébrides.

BAC-NINH

Mồng tám hội Dâu, mồng chín đâu đâu thì về hội Gióng. — Cứ đến ngày mồng chín tháng tư thì kẻ ở gần người ở xa, nô nức rủ nhau đi xem hội Gióng.

Năm nay hội Gióng lại nhằm vào ngày chủ nhật cho nên hội lại càng đông. Tuy gặp ngày mưa mà xe lửa, ô-tô, chuyến nào cũng chật ních. Từ ga Phù-từ-Sơn vào đến đám hội người đi xem, kẻ trở về đông như mắc cửi, trông rõ ra quang cảnh một ngày kỷ niệm một đấng anh hùng nước ta.

Trong đám hội, nơi thì đánh cờ người, nơi thì chơi tổ tôm điếm, nơi thì chèo hát vui vẻ lắm, đến 3 giờ chiều mới phất cờ, rước kiệu ngựa lên đường.

Các hàng quà bánh bày la liệt ở dưới chân đê. Người đứng xem đông nghìn nghịt, đứng ở trên bờ đê mà trông xuống như một đàn kiến cỏ vậy.

BA-GIANG

Hội Trí-tri. — Đến thứ năm, 31 Mai này, hồi 9 giờ tối, hội Trí-tri sẽ bắt đầu mở « cuộc nói chuyện ». Hôm ấy ông Thầy Trần-thọ-Hay, là Hội-trưởng, sẽ nói về « các bệnh truyền nhiễm của các vật lây sang người ».

Nhân là buổi đầu tiên, nên Hội có thiếp mời các quan Tây Nam và các bậc thân hào trong hàng tỉnh đến dự thính.

N. X.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Trợ cấp hỏa-tai cho dân hạt Mường-sen tỉnh Nghệ. — Nguyên hạt Mường-sen ở tỉnh Nghệ-an, hồi đầu năm có trận hỏa tai lớn, tổng số tổn hại gần đến ba vạn đồng.

Chánh-phủ Trung-kỳ đã trích một số bạc ba nghìn đồng (3 000p.00) để chẩn cấp cho nạn dân hạt ấy.

Những quyển sách mới có nghị định cấm. — Những quyển sách mới có nghị-định cấm không được thâu nhập, truyền-bá, phát mại, và tàng-trữ tại xứ Trung kỳ là quyển « Lời hỏi các anh em thanh-niên tác giả là ông Phan-bội-Châu in tại nhà in « Xưa nay » ở Saigon.

Quyển « Chân-chấn đá xe », in tại nhà in Nam-hoa ở Nam-định.

Quyển « Anh-hùng cứu quốc » tác giả là Đào-khắc-Hùng, in tại nhà in Thương-mại ở Saigon.

Quyển « Ngục-trung Ký sự », tác giả là Trần-huy-Liệu, in tại nhà in Đông pháp ở Gia-định.

Quyển « Khai-quốc vĩ-nhân » của ông Trần-huy-Liệu và Đào-khắc-Hùng, in tại nhà in Ardin ở Saigon.

Quyển « Ái-quốc đại-anh-hùng » của ông Tùng-Lâm, in tại nhà in Bảo-tồn ở Saigon.

Đình hoãn nguyên thuế « bách phân chi nhị » về các thổ sản. — Viện cơ-mật mới thông tư cho các quan [illegible] trong xứ Trung-kỳ về việc cho đình-hoãn việc thi hành thể lệ đánh thuế các thổ sản hóa-hạng. Bản báo lục đăng tờ thông tư ấy như sau này.

« Về việc đánh thuế các thổ sản hàng hóa, thâu bách phân chi nhị (2%), gần đây Bản-viện tiếp Bộ-hộ tư rằng: tiếp các tỉnh tư rằng: các quan quí Công-sứ thương-giao nghị-định của quan quí Toàn-quyền đại-thần và các giấy in để khai, lại khẩn sức khai hành.

« Viện tôi xét việc ấy thi hành, cũng có nhiều điều chưa tiện, nên đã thương trình quan quí Khâm-sứ đại-thần xét lại, kỳ hội-thương ngày 9 tháng mười tiếp quan Khâm-sứ đại-thần phúc rằng: « ngài nên cho đình-hoãn thi-hành » Nay bản viện thông tư để các ngài biết mà làm. »

Xem lời thông tư của viện cơ-mật, thời khoản thuế thổ-sản hóa-hạng bách-phân chi-nhị, hiện nay chánh-phủ cho đình-hoãn thi hành trong hạt Trung-kỳ

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Il s'approcha de Marius toujours livide et sans mouvement, et auquel le médecin était revenu, et il recommença à se tordre les bras. Les lèvres blanches du vieillard remuait comme machinalement, et laissaient passer, comme des souffles dans un râle, des mots presque indistincts qu'on entendait à peine : — Ah ! sans-cœur ! Ah ! clubiste ! Ah ! scélérat ! Ah ! septembriseur ! Reproches à voix basse d'un agonisant à un cadavre.

Peu à peu, comme il faut toujours que les éruptions intérieures se fassent jour, l'enchaînement des paroles revint, mais l'aïeul paraissait n'avoir plus la force de prononcer : sa voix était tellement sourde et éteinte qu'elle semblait venir de l'autre bord d'un abîme :

— Ça m'est bien égal, je vais mourir aussi, moi. Et dire qu'il n'y a pas dans Paris une drôlesse qui n'eût été heureuse de faire le bonheur de ce misérable ! Un gredin qui, au lieu de s'amuser et de jouir de la vie, est allé se battre et s'est fait mitrailler comme une brute ! Et pour qui pourquoi ? Pour la république ! Au lieu d'aller danser à la Chaumière, comme c'est le devoir des jeunes gens ! C'est bien la peine d'avoir vingt ans. La république belle fichue sottise ! Pauvres mères, faites donc de jolis garçons ! Allons, il est mort. Ça fera deux enterrements sous la porte cochère. Tu t'es donc fait arranger comme cela pour les beaux yeux du général Lamarque ! Qu'est-ce qu'il t'avait fait, ce général Lamarque ! Un sabreur ! un bavard ! Se faire tuer pour un mort ! S'il n'y a pas de quoi rendre fou ! Comprenez cela ! A vingt ans ! Et sans retourner la tête pour regarder s'il ne laissait rien derrière lui ! Voilà maintenant les pauvres vieux bonshommes qui sont forcés de mourir tout seuls. Crève dans ton coin, hibou ! Eh bien, au fait, tant mieux, c'est ce que j'espérais, ça va me tuer net. Je suis trop vieux, j'ai cent ans, j'ai cent mille ans, il y a longtemps que j'ai le droit d'être mort. De ce coup-là, c'est fait. C'est donc fini, quel bonheur ! A quoi bon lui faire respirer de l'ammoniaque et tout ce tas de drogues ? Vous perdrez votre peine, imbécile de médecin ! Allez, il est mort, bien mort. Je m'y connais, moi qui suis mort aussi. Il n'a pas fait la chose à demi. Oui, ce temps-ci est infâme, infâme, infâme, et voilà ce que je pense de vous, de vos idées, de vos systèmes, de vos maîtres, de vos oracles, de vos docteurs, de vos garnements d'écrivains, de vos gueux de philosophes, et de toutes les révolutions qui effarouchent depuis soixante ans les nuées de corbeaux des Tuileries ! Et puisque tu as été sans pitié en te faisant tuer comme cela je n'aurai même pas de chagrin de ta mort, entends-tu, assassin !

En ce moment, Marius ouvrit lentement les paupières, et son regard, encore voilé par l'étonnement léthargique, s'arrêta sur M. Gillenormand.

— Marius ! cria le vieillard. Marius ! mon petit Marius ! mon enfant ! mon fils bien-aimé ! Tu ouvres les yeux, tu me regardes, tu es vivant, merci !

Et il tomba évanoui.

LIVRE QUATRIÈME

Javert déraillé

Javert s'était éloigné à pas lents de la rue de l'Homme-Armé.

Il marchait la tête baissée, pour la première fois de sa vie, et, pour la première fois de sa vie également, les mains derrière le dos.

Jusqu'à ce jour, Javert n'avait pris, dans les deux attitudes de Napoléon, que celle qui exprime la résolution, les bras croisés sur la poitrine ; celle qui exprime l'incertitude, les mains derrière le dos, lui était inconnue. Maintenant, un changement s'était fait ; toute sa personne, lente et sombre, était empreinte d'anxiété.

Il s'enfonça dans les rues silencieuses.

Cependant il suivait une direction.

Il coupa par le plus court vers la Seine, gagna le quai des Ormes, longea le quai, dépassa la Grève, et s'arrêta, à quelque distance du poste de la place du Châtelet, à l'angle du pont Notre-Dame. La Seine fait là, entre le pont Notre-Dame et le Pont au Change d'une part, et d'autre part entre le quai de la Mégisserie et le quai aux Fleurs, une sorte de lac carré traversé par un rapide.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

Cụ lại gần Marius vẫn xám ngắt, vẫn nằm cứng đờ, ông thầy cũng đã bỏ ông mà lại với cháu. Cụ nom thấy thì cụ lại vặn tay. Cặp môi lợt của cụ phập-phều nói những cái gì, không được rõ lắm, chỉ nghe thấy mấy lời quở-trách : — Con nhà vô-tình với ông cha ! Con nhà chỉ đi tụm năm xúm ba những nơi bàn quốc-sự ! Con nhà bất-nhân bạc-ác ! Đồ giặc tháng chín (1) — Chẳng qua là những lời oán-trách thầm-thì của ông lão sắp chết mà nói với một đứa đã chết rồi.

Dần-dần, bởi cái lẽ trong bụng uất-ức quá thế tất là phải đạt ra ngoài mới chịu được, cho nên lời nói ông lại ra câu ra đoạn, nhưng mà cụ đã hết hơi mất rồi, nghe câu sau này nó đã hình như những lời ở đâu bờ vực bên kia nói sang bên này vậy :

— Thôi nhưng mà tôi cũng không cần gì, tôi đây cũng là sắp chết rồi. Vậy mà bảo rằng trong khắp kinh-thành Ba-lê này không có một đứa con-gái nào mà lại không ao-ước được làm cho thằng khốn-nạn sung-sướng ! Nó là một thằng xuẩn-ngốc ở đời biết bao nhiêu vui thú chẳng biết chơi, lại đi đâm đầu vào những chỗ chiến-tranh để cho chúng bắn cho tan thây nát thịt ra như con thú-vật kia kìa ! Mà chẳng bay vì ai, vì chủ-nghĩa gì ? Vì Dân-quốc ! Như con người ta nó hãy đến tiệm Lên-tranh mà nhảy đi nào, có phải là trọn phận sự một bậc nam-nhi niên-thiếu hay không ? Rõ mà uổng mất cả cái tài trai đương hai-mươi tuổi. Dân-quốc ! Đâu mà sinh ra những cuộc dại-dột như thế ! Thương hại cho các bà có con, đẻ lắm con-trai xinh-đẹp vào ! Thôi. Cháu ta chết rồi. Vậy là ngày mai có hai đám-ma đi ra khỏi cổng nhà này. Tội-nghiệp cho mày. Mày để cho chúng nó xâu-xé ra như kia, là vì ông nguyên-soái Lamarque phải không ? Ông nguyên-soái Lamarque đó đã thi-ân cho mày những gì nào ? Chẳng qua là một đứa chỉ giỏi nghề đâm chém, chỉ béo nói mà thôi ! Ai đâu lại có vì một thằng chết rồi mà đi thí mạng bao giờ. Nghĩ đến chuyện chúng nó mà phát điên phát rồ lên mất ! Các ông có ai hiểu được không ? Hai-mươi tuổi đầu hơ-hớ ! Mà nó đi chết nó cũng chẳng quay cổ lại xem nó có còn để ai lại sau lưng nữa không ! Thế ra bây giờ những thằng già như ta cũng chẳng được trót đời, đành là phải chết một mình vậy. Mặc mẹ con cú rũ chết ở xó-xỉnh nào thì chết ! Thôi thì cũng càng hay, tôi vốn cũng vẫn ước-ao được như thế. Ra như thế này là nó giết tôi chết mất ngáp đây. Tôi nay là già quá rồi, trăm tuổi rồi, trăm nghìn tuổi rồi, đáng được chết đã từ bao giờ rồi. Bây giờ được thế này là xong rồi, chết rồi. Hết, may quá ! Công đâu mà còn cho nó hít những nước-đái-quỉ với những thuốc-thang kia ? Mất công thôi, ông lang xuẩn-ngốc kia ơi ! Thôi đi, nó chết rồi, thật chết rồi. Tôi sành việc chết, vì tôi cũng là thằng chết rồi. Nào nó có chết nửa chừng đâu, nó chết hẳn đi rồi. Phải, cái thời-đại bây giờ là một thời-đại xấu-xa tệ-ác, tệ-ác, tệ-ác. Đây này, cái ý-kiến của tao về chúng bay, về những tư-tưởng của chúng bay, về những lý-thuyết của chúng bay, về những thằng làm thày cho chúng bay, về những thánh-thần của chúng bay, về những nghề-trạng của chúng bay, về những văn-sĩ ranh-con chúng bay, về những hiền-triết ăn-mày chúng bay, về hết thảy bao nhiêu những việc cách-mệnh của chúng bay từ sáu-mươi năm nay làm cho giật mình mấy đàn quạ ở trên nóc Điện Tuileries vậy ! Mà mày đã bất-nhân bạc-ác mày đi cho chúng nó giết mày như thế, thì tao đây cũng không phải khóc mày, không phải buồn vì mày nữa có biết chăng, thằng giết-người kia !

Giữa lúc ấy thì Marius từ-từ mở mắt ra, cái vẻ nhìn của cậu lúc ấy hãy còn ngẩn-ngơ như người mê mới tỉnh, cậu đưa mắt nhìn vào cụ già. Cụ mừng quá kêu lên rằng :

— Marius ! Marius ! Marius cháu nhỏ của ông ! Con ta ! Con yêu-mến của ta ! Con mở mắt, con nhìn cha, con sống con không chết đó, cha tạ ân con !

Rồi thì ông ngã xuống mà ngất đi.

QUYỀN THỨ TƯ

Javert sinh quẫn

Javert từ-từ mà đi ra khỏi con đường Người-mang-khí-giới.

Cúi đầu mà đi, lần ấy là lần thứ nhứt từ thuở cha mẹ đẻ ra ; hai tay chắp đít, cũng lần ấy là lần thứ nhứt.

Từ xưa cho đến hôm ấy, trong các cách-điệu của Nã-phá-luân hoàng-đế, Javert duy chỉ bắt-chước có cái điệu quả-quyết mà thôi, là điệu khoanh tay trước ngực ; chứ gã chưa hề biết đến bao giờ cái điệu bất-quyết là điệu chắp tay ra đàng sau lưng. Giờ tự dưng thay đổi. Cả cái hình-thù anh ta lúc ấy, coi nó đà-đận mà âm-thầm, có chiều băn-khoăn khó chịu lắm.

Gã đi vào những con đường im-lặng vắng-vẻ.

Duy gã đi cũng theo một phương-trâm.

Gã đi tắt ngang mà ra phía bờ sông, đến nơi Quai des Ormes (bến sông có trồng cây du), đi theo ven sông cho đến khỏi chỗ la Grève, tới gần chỗ điếm-canh Châtelet, chỗ đầu cái cầu Nhà-thờ Đức-Bà, thì đứng lại. Ở chỗ đó sông Xen thành ra như một cái hồ vuông một bên thì từ cầu Nhà-thờ Đức-Bà cho đến cầu Đổi-bạc, một bên thì từ chỗ bến Hàng-Da cho đến bến Hàng-Hoa, hồ vuông đó ở giữa lại có một dòng nước chảy như thác.

(Còn nữa)

Những hồi từ đầu, đã in thành mười hai quyển, một bên chữ Pháp một bên Quốc-văn, bán giá như sau này :

Phần	Quyển	trang	bán
Phần thứ nhất	Quyển I	223 trang, bán	0$50
	» II	203 —	0 45
	» III và IV	159 —	0 38
	» V và VI	193 —	0 48
	» VII và VIII	31[illegible] —	0 68
Phần thứ hai	Quyển I	213 trang, bán	0$48
	» II và III	237 —	0 50
	» IV, V và VI	275 —	0 6[illegible]
	» VII và VIII	231 —	0 50
Phần thứ ba	Quyển I, II và III	251 trang, bán	0$55
	— Quyển IV, V, VI và VII	299 —	0 66
	— Quyển VIII	305 —	0 68

Ở xa đính thêm tiền cước, mỗi quyền . . . . 0$20

Có mười hai quyển gửi làm một gói, tiền cước 1 00

Khảo về y-học cổ của ta

Cẩm-nang trích lục

Ấu khoa

Chẩn đậu môn

(Tiếp theo)

Khi phát sốt mà huyết khô, thế là sáu chứng nghịch bất trị.

Lời dặn

(Sốt mà đỏ hồng, nếu tay vuốt vào mà thấy trắng mà nhấc tay lên lại đỏ gay, tức là huyết hoạt, thì dẫu đậu chủ mặt cũng sống, bằng tay vuốt vào mà không thấy trắng, mà nhấc tay lên lại không thấy đỏ, tức là huyết khô, thì dẫu đậu hi sơ cũng chết).

Mới phát sốt mà bụng đau như soắn, hoặc lưng đau như dần, thế là bảy chứng nghịch bất trị.

Mới phát sốt mà thổ huyết nục huyết hoặc tiện huyết, thế là tám chứng nghịch bất trị.

Mới phát sốt mà giập ban (tía hoặc đen), thế là chín chứng nghịch bất trị.

Phát sốt mà ngực cao dô lên như mu rùa, thế là mười chứng nghịch bất trị.

Phát sốt mà đầu lưỡi đờm đen, hoặc thành á, thần hôn, thế là mười một chứng nghịch bất trị.

Phát sốt mà đau bụng, tiết tả nùng huyết, (đi ngoài ra máu tươi hoặc mủ), thế là mười hai chứng nghịch bất trị.

Phát sốt mà run ngoi ra đằng mồm hoặc soang môn, thế là mười ba chứng nghịch bất trị.

Mới sốt một ngày mà đã rộm đỏ lần mần như chứng ngài, tay sờ không thấy gợn, thế là mười bốn chứng nghịch bất trị.

Sau khi nóng sốt mà đậu chỉ cứ lần mần ở trong da, không mọc được, thế là mười lăm chứng nghịch bất trị, (chứng này chỉ trong bảy ngày là chết).

Đàn bà sốt mọc đậu mà kinh hành bất chỉ, thế là mười sáu chứng nghịch bất trị.

Đàn bà có mang, sốt quá, thậm chí thai động, huyết lâm ly, thế là mười bảy chứng nghịch bất trị.

Phát nhiệt chứng trị ca

Phát biểu

Phát biểu thời sơ thiên định phương
Cổ nhân chuyên chủ cát căn thang.
Năng thông quyền biến chi tăng tổn.
Hà tất đa phương lập kỷ cương.

Đại ý

Phát biểu chỉ một thang cát căn tùy nghi gia giảm là đủ, bất tất phải dùng lắm.

Giải biểu

Giải biểu thăng ma thang tối lương
Hồng ban tuy hiện ẩm hà phương
Thời sư giao chụ vô thông biến
Đậu nhất chinh hình tiện bất thường

Đại ý

Giải biểu không gì hay bằng thăng ma, khi đậu đang mọc cũng dùng được, chứ không câu nệ gì cả, cái hồ biết tùy nghi tăng tổn mà thôi.

Biện khinh trọng

Đậu chẩn vị hình tiên phát nhiệt
Cát hung khinh trọng như hà biệt
Nhiệt vi độc thiểu cát kham ngôn
Nhiệt thậm độc đa hung khả quyết

Đại ý

Nóng sốt vừa thì biết chắc hẳn là đậu độc nhẹ, nóng sốt lắm thì biết chắc hẳn là đậu độc nặng.

Nhiệt kiêm phúc thống

Nhiệt thời phúc thống chẩn nan cầm
Tạng phủ cai trung độc khí xâm
Phát tán sơ thông như thống giảm
Thiết phòng hãm phục biến lai lâm

Đại ý

Sốt mà đau bụng dồn thích, là tạng phủ súc độc, nếu sơ tán cho có khỏi chăng nữa, cũng còn e đậu độc hãm phục sau này.

Nhiệt kiêm yêu thống

Phát nhiệt yêu thống tối khả nha
Bàng quang truyền thận biến hung tà
Cấp nghi phát tán âm trung hỏa
Mạc đãi lưu vong khước thán ta.

Đại ý

Sốt mà đau lưng, là vì thận nhiệt, kíp phải thanh lý âm hỏa nếu chậm thì bất trị,

Nhiệt kiêm hôn loạn

Phát nhiệt cuồng thiềm như kiến quỉ
Thần thức bất thanh độc tại lý
Sơ tà đạt biểu thị thần phương
Lương dược chấn tâm đậu bất khởi.

Đại ý

Nóng sốt mê hoảng, là nhiệt tà chuyển lý trị nên phát biểu, chớ dùng lương tễ chấn tâm kinh thì đậu không mọc.

Chi lãnh kiêm ẩu thổ

Thân thượng chung chung thủ túc quyết
Tăng ẩu thổ lợi tì hư khiếp
Bổ trung phát biểu yếu kiêm hành
Biểu lý hòa bình độc thấu tiết.

Đại ý

Nóng sốt mà chân tay lạnh, kiêm chứng nôn oẹ, là bởi tì hư, trị nên bổ trung kiêm phát biểu.

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương A. Dejean de la Bâtie, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :
1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá 1.50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 3.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, [illegible])
Bộ luật này, soạn toàn bằng [illegible]
Bán tại bản-quán

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ
1° Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.
2° Việc khẩn đất ở miền trung du về thượng-du Bắc-kỳ.
3° Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.
Mỗi quyển . . . . 0$15
Tiền cước thường . . . 0.0[illegible]
Tiền cước Recommandé để thêm . . . . 0.1[illegible]
Thư và mandat gửi cho
M. L[illegible]
61-63, Rue du [illegible]
HANOI

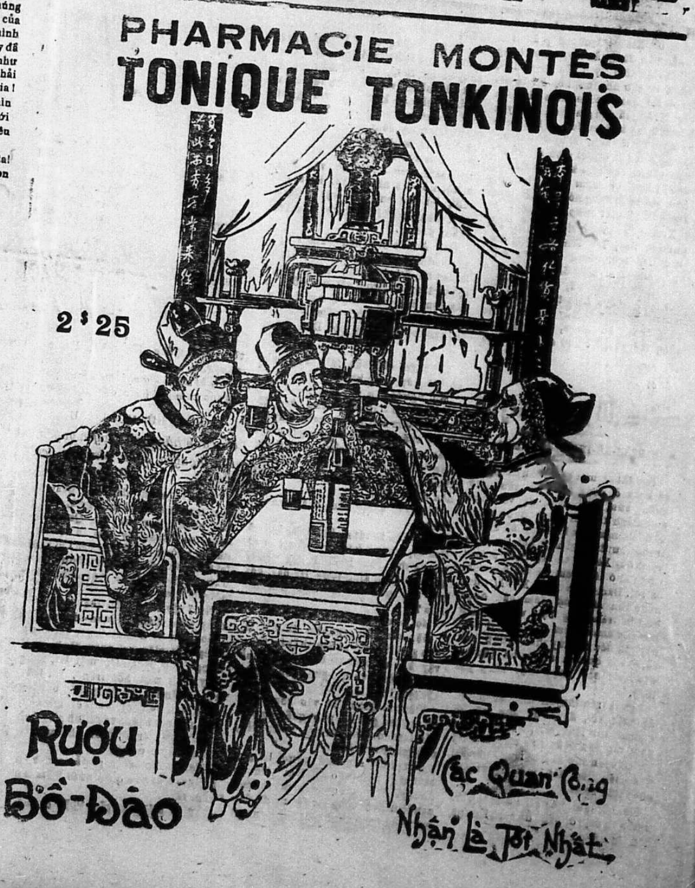

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Xích-tị đạo

Ở về phía tây đất Tấn-Tấn nước Tàu, dân phong đều thượng võ dũng, sản xuất nhiều người khỏe mạnh kỳ quái, mà nghề trộm cướp xứ ấy lại càng gớm ghê, những tay sức mạnh võ giỏi, thường lấy nghề ấy xưng hùng ở trong chốn lục lâm.

Trong toán trộm cướp xứ ấy có một tên kẻ trộm mũi đỏ, không tường tên họ là gì, vì thấy mũi đỏ, nên gọi là Xích-tị đạo. Xích-tị đạo là một tay trộm cướp tài bợm nhất trong xứ Tấn-Tấn, mũi to mà đỏ tía có tướng giữ lạ. Các tay trộm cướp khác đứa nào cũng biết tiếng Xích-tị, mà sợ hãi một phép, tung tích Xích tị đi đến đâu, ai ai trông thấy cũng phải nghinh tiếp mà lễ lạy, ân cần dâng hiến đồ nọ thức kia.

Xích-tị thấy vậy, có ý lấy làm vui, thường gọi bọn dâng lễ cho mình là các con. Những kẻ đã được Xích-tị thương đến mà gọi là con, đều lấy làm hoan hỉ vạn phần, thường lấy thế mà kiêu với đồng bối, khinh ngạo mọi người, tưởng rằng được như thế đã là vinh sáng lắm. Sự đó đều bởi cái uy quyền của Xích-tị đạo áp chế lương dân đến nỗi như thế.

Dân gian ở đất Tấn-Tấn từ thành phố cho chí các nơi hương thôn, già trẻ lớn bé, không một ai không biết đến tiếng hai chữ «Xích-tị».

Xích-tị ăn trộm ở làng Đông, thì các nhà phú-thương ở làng Đông đều lo ngay ngáy, ăn không ngon, nằm không yên, sợ rằng lại đến ăn trộm. Xích-tị ăn trộm ở làng Tây, các nhà phú thương ở làng tây cũng lo như vậy. Hễ các tiểu nhi đêm khóc, dọa đến tiếng Xích-tị cũng biết sợ hãi mà lặng khóc ngay.

Quan lại dẫu nghe thấy tiếng Xích-tị là tay đại bợm cũng không dám nã bắt, sợ bắt không được, thì lại bị hại. Dẫu có án Xích-tị trộm cướp đã tích đến vài mươi tập, nhưng quan cũng bỏ qua loa, mà tìm cách che chở giấu giếm cho liền sự mà thôi. Dẫu có kẻ tiểu dân bị mất trộm mất cướp kêu oan khiếu khổ, quan cũng lờ đi như không nghe tiếng, phỏng sử có kẻ kêu cầu mãi, quan bất đắc dĩ cũng phải hư trương thanh thế, giả cách sai lính đi nã bắt kẻ trộm, gọi là bắt Xích-tị đạo. Các quân lính đi bắt, bên đông lần tây, mượn tiếng đi bắt giặc để quấy nhiễu lương dân, thành ra các nhà cai hồ, lại tạ cái thanh thế quan sai mà làm việc càn bậy. Những lũ dân gian hèn nhát yếu hèn thường bị bọn lính đi bắt cướp ấy hà hiếp dối lừa, đổ tội cho người lương thiện là người gian ác, để lấy tiền hối lộ, cho nên kẻ trộm đến thì dân bị hại, kẻ trộm đi dân lại càng khổ. Có kẻ thường nói đã mất trộm ban đêm lại mất cướp ban ngày.

Xích-tị đạo thì cứ việc làm hại hết phương này, lại đến phương nọ, tung tích hành động tựa như biến hóa, không ai biết đâu mà dò, các lính tráng đi tróc nã, không những không bắt được Xích-tị đạo, đến cả những tên trộm là đầy tớ Xích-tị đạo cũng không bắt được, dân gian sau cũng biết rằng: «Nhờ quan sai lính bắt trộm cướp cho, lại càng thêm hại, chứ chẳng ăn thua gì cả».

Từ đó trở đi, dân gian bị mất trộm mất cướp, chỉ giấu kín cho xong, chứ không dám trình cho quan biết, mà Xích-tị đạo thì lại càng hoành hành, trọc giời quấy nước chẳng sợ hãi ai, quấy nhiễu chốn hương thôn hại không xiết kể, hơn ba mươi năm giời, cứ như thế đấy, không ai dám bắt.

Sau bẵng đi một độ khá lâu, ở Tây-thùy xứ Tấn-Tấn, không thấy Xích-tị đạo hoành hành nữa, hai chữ «Xích-tị» hầu như đã mất hẳn đi, có kẻ ngờ rằng y đã chết, có kẻ nghĩ rằng Xích-tị đã biết hối quá tự tân, nên không làm nghề trộm cướp nữa, nhưng kỳ thực Xích-tị đạo cũng bị phải một phen quẫn nhục, nên xấu hổ không làm bạo khách nữa, mà trốn đi phương nào không biết. Chưa biết Xích-tị đạo bị phải một phen quẫn nhục như thế nào, xem đến kỳ sau sẽ rõ.

(Còn nữa) Thạch-bằng dịch thuật

Nước Huê-kỳ ngày nay

(Tiếp theo)

Bọn lao động đối với nhà tư bổn không phải ra mặt thù nghịch muốn đánh đổ, giết lẫn nhau như các nước ở Âu-Châu, mà lại ra mặt người tán-trợ. Lao động tuy chi phí nhiều, song cách vài năm nay, lại có tánh cần-kiệm, muốn trở nên nhà tư bổn như chủ hãng của mình. Nên đem tiền cần kiệm hùn vào hội, hay là hãng mình đương làm việc. Nhờ cách hiệp tác ấy, mà có nhiều hội thương mãi lớn ở Huê-Kỳ, người hùn phần đông là người giúp việc trong hội, chiếm đến 75% hay là 95%. Tư-bổn với lao-động không xung đột nhau, ai ai cũng hết lòng làm trọn phận sự mình. Hội được phát đạt, tức mình được phát đạt, làm thế nào kinh tế trong nước không sung mãn được!

Về đường hùn hiệp thì như thế, về đường sanh sảng (production) thì người Mỹ đều lấy khoa-học làm thầy; *làm đã mau, đã nhiều, lại ít tốn ngày giờ.* Đồ dùng hằng ngày làm một lượt nhiều lắm (fabrication en grandes séries) — Vì thế mà bán rẻ. Bán rẻ tự nhiên nhiều người mua. Mà người mua ấy là ai? Lao-động. Lao-động nhờ tiền công-cao, nên không có vật chi không dám sắm! Công-thương kỹ-nghệ nhờ đó mà chóng phát đạt. Ở Âu Châu không có thế: Vật dụng hằng ngày đều bán mắc tiền, công thợ thuyền lại thấp, nhà tư-bổn muốn bớt tiền công, sức tiêu thụ tự nhiên phải ít; thế nào kinh địch với người Mỹ về đường kinh-tế được?

Vả lại, nông, công, thương, kỹ nghệ Huê-Kỳ lạ thường như thế, không phải toàn nhờ cách sắp đặt hùn-hiệp, sanh-sảng theo khoa-học, và nhờ số người tiêu-thụ nhiều (120 triệu) mà thôi, lại còn nhờ sảng-vật tự-nhiên nữa. Công người đã nhiều, của Trời chẳng phải ít.

Ông André-Siegfried đem số chỉ cho chúng ta rõ; Diện-tích Mỹ Quốc không đầy 6% diện-tích thế giới, thế mà về than đá đồng, chì, ngũ-cốc, và các động lực (hơi nước, hơi điện v.v....) nước Huê-Kỳ chiếm đến 3/4 cuộc sanh-sảng ở thế giới. Dầu người Mỹ có lãng-phí thế nào, sức mua ở ngoài không đầy 10%, sức tiêu-thụ ở trong, vì thế mà vẫn giữ được địa vị độc lập về đường kinh tế luôn luôn. Số xuất cảng sánh với số tiêu-thụ trong nước chỉ giành một chỗ nhỏ mà thôi, xuất cảng phần nhiều về sảng vật thiên-nhiên như dầu hỏi, đồng, bông vải, lúa mì, thịt. Mấy năm sau đây, xuất cảng đồ kỹ-nghệ nhiều hơn.

Kỹ-nghệ Hoa-Kỳ thạnh vượng như thế, sao lại sợ Âu Châu tranh giành, mà lại đánh thuế nhập cảng rất nặng (système protectionniste)? Vì rằng, có nhiều kỹ-nghệ không làm nhiều được, làm rất nhọc công, nên chánh-phủ cần phải che chở, không để hàng hóa ngoại quốc phá giá.

Huê Kỳ giàu, mạnh nhờ vàng bạc và số triệu ức, mới cho vay cùng hoàn cầu. Ở trong nước xài tiền không hết, nên mới đem tiền ấy ra ngoài cho người mượn. Hồi trước tiền bạc Huê-Kỳ chỉ lưu hành ở trong mà thôi, như ở Canada, Brésil, Mexique. — Nay lại chi-lợn ở Trung-bộ Á-châu, ở Đức-quốc ở Ý-đại-lợi, ở Pháp-quốc v.v.. Các nước ở Âu-châu vay của Mỹ-quốc hết 24% còn bằng xứ Canada. Còn Nam-bộ Mỹ-châu vay hết 40%. Sau trận giặc Âu-Châu, Mỹ quốc đã trở nên ông phú-hộ cho vay cùng khắp thế giới, sức càng giàu chừng nào, lòng dục-vọng càng lớn chừng nấy, ai biết sau này Mỹ quốc không nhân đó mà thay đổi địa-đồ thế-giới?

« Công luận báo »

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

** RỪNG, NỨA và các thứ lâm sản nước Nam.*

Có xưởng tại Bến-cả- Văn-viên, [illegible]

VĂN UYỂN

Hát thờ đức thánh Phù-đồng

Miễu

Ra tay bình loạn cứu đời.
Ai hay thiên tướng là người hài nhi.
Lửa hồng theo gót ngựa phi.
Bèo tan ngói vỡ còn gì giặc Ân.

Nói

Xoay giời đất dẹp cơn gió bụi.
Tuổi lên ba gánh vác nồi sơn hà.
Ngọn hỏa quang bay khắp gần xa.
Gót ngựa sắt xông pha nơi chiến địa.
Mặt trận quân Ân kinh mất vía.
Triệu dân nước Việt mới yên tâm.
Lũy tre tung như sét đánh ầm ầm.
Yên sóng gió nghìn tầm bay ngựa tếch.
Mặt đất nước non không sự lệch.
Đường giời mây chép ruổi đi mau.
Núi Vệ-linh còn dĩ tích thơm lâu.
Để lưu lại nghìn thu gương ái quốc.
Thiên-thư định Nam-bang từ trước.
Vận hanh thông nhờ võ lược mới nên.
Non sông vẫn nhớ thần-tiên.

Thạch-bằng

Đề chùa Hương

Ông tạo xây nên đá bốn bề.
Có chùa Hương tích cổ sùng huê.
Cho hay Tây trúc là đây nhỉ.
Những thấy nam vô dạo tiếng nghe.
Khua mõ chim càng dung đỉnh núi.
Nghe kinh cá cũng lượn dòng khe.
Giời Nam thứ nhất đâu bằng được.
Xin viết thơ nôm một bức đề.

Họa ông bạn muốn lấy tiểu tinh

Ý ông muốn được đẻ con giai.
Ông đã ông nghè giải thứ hai.
Thợ tạo xoay vần không mấy chốc.
Phúc nhà đầm thấm hãy con dài.
Cây hòe ắt hẳn giồng ba khóm.
Rượu tiễn chè xem thưởng mấy chai.
Tôi chỉ dặn ông câu chuyện nhỏ.
Sao cho trong ấm mới êm ngoài.

Cùng đào nương uống rượu ngẫu đề

Hôm nọ chơi xuân nghĩ cũng hay.
Gió xuân thoang thoảng thế mà say.
Vườn hoa thược dược hương ngào ngạt.
Tiệc rượu quỳnh tương chén cạn đầy.
Má phấn môi son người quốc sắc.
Mặt to tai nhớn bực quan thầy.
Phong lưu vẻ ấy ai tầy được.
Có dễ trăm năm kể tự đây.

Hà-thành Nguyễn-như-Quỳnh.

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

Mỗi dòng chữ 0$10 một lần

Nhà đất bán (Immeubles à vendre)

Muốn bán một khu đất 200 thước vuông tây ở phố Bạch-mai giá rất rẻ. Hỏi M. Nguyễn-văn-To số 58 phố hàng Trống, Hanoi, sáng từ 7 giờ giờ, chiều từ 2 giờ đến 5 giờ. 5.74.

Muốn bán một cái nhà ở phố hàng Mành, Hanoi, số 11. Giá 3.500$. Hỏi tại: M. Douchet, 30, phố Quan-Thánh, Hanoi. 7.396

Muốn bán 1 khu đất rộng chừng 1 800 m2 ở sau đường Carreau, lối vào cạnh sở Căn-cước (Service identité). Hỏi tại: M. Billault Albert, ở số nhà 8B, phố Bạch-mai (Ô cầu-dền). 7.401

Đồn-điền, ruộng, trại *(Concession, rizières, propriétés rurales)*

Muốn bán một cái trại rộng 1.400 thước vuông có cây cối, một cái nhà gạch và nhà phụ bằng lá. Trại ấy ở gần thành-phố Hanoi. Giá 2 500$00. Hỏi tại: M. Douchet, 30, phố Quan-Thánh, Hanoi. 7.395

Xe ô-tô (Automobiles)

MUỐN BÁN:

Xe ô-tô Renault, 10 mã-lực, rất tiện cho những người đi du-lịch; săm còn tốt; có hai bánh dề thay đổi, có hòm đựng đồ vặt tiện cho việc đi xa, có hòm đựng những đồ phụ-tùng. Xe rất tốt, giá 1.500$00. Hỏi tại: M. Houllier, 30, Phố hàng Bài, Bd Đồng-khánh). 7.169

Bán xe ô-tô «Delage» 11 mã-lực, 6, 7 chỗ ngồi, còn mới, chạy rất ít, đồ phụ rất nhiều. Hỏi tại: M. Laforge, Pépinières, Hanoi. 7.373

MUỐN BÁN:

Ô-tô Citroën, 10 H. P. chữa lại như mới, giá hạ. Hỏi ở phố Cửa Đông (Rue de la Citadelle) số nhà 16 H, Hanoi, từ 11 giờ đến 2 giờ và buổi chiều sau 4 giờ. 7.380

Bán ô-tô Berliet 6 8 mã-lực, 4 chỗ-ngồi, số T. 3.233, mới chạy 13.000 km., xửa sang lại như mới, chạy thực tốt. Nhiều đồ phụ. Có giấy bảo-hiểm đến hết tháng Juillet. Hỏi tại: 3, Bd Bobillot prolongé, từ 11 giờ đến 14 giờ. 7.390

Xe-đạp, xe mô-tô (Vélos, motos)

BÁN XE ĐẠP

Muốn bán một cái xe đạp hiệu *Daring*, khung lối *Course*, hãy còn tốt nguyên. Định giá 25 $. Hỏi M. Cần ở nhà báo. 7.393

Đồ-đạc (Mobiliers)

MUỐN BÁN:

Đàn Piano bằng gỗ gụ, giá 200$00.

Xe đạp đàn-bà, hiệu Hirondelle, giá 25$00.

Hỏi tại: M. Houllier, 30, Phố hàng Bài (Bd Đồng-khánh). 7.701

Lạc con Mục này đăng không lấy tiền *(Enfants égarés)*

Tôi có lời bá cáo để các ông, các bà biết cho rằng: Tôi có đứa em giai tên là Trang lên 16 tuổi người đẫy đà mắt lác và lúc nào cũng có nhử, người ngây ngô, mặc cái áo cánh nâu, quần nâu và thắt cái thắt lưng bao xanh, đã lạc từ hôm 17 tháng ba ta đến nay, vậy ông bà nào biết tin tức ở đâu, hoặc bắt được thì xin làm ơn biên thơ cho người bà con tôi tên là M. Nguyễn-văn-Toản, thư ký sở Hỏa-xa Vân-nam, Hanoi, hoặc đem về nhà cho tôi ở làng Khương hạ, huyện Thanh-trì, tỉnh Hà-đông, xóm Hạ-hồng hết bao nhiêu tiền phí-tổn tôi xin chịu và tôi sẽ xin hậu tạ.

Kính cáo,
Nguyễn-văn-Lương,
Làng Khương-hạ, huyện Thanh-trì
Tỉnh Hà-đông.

7.381

Tên tôi là Lê-văn-Bát ở phố Hữu-Mỹ số nhà 21, tỉnh Sơn-tây, tôi có thằng con 15 tuổi, người đậm-đà, mắt một mí, có cái xẹo ở cổ, nó đi tự 13 tháng 3 năm nay, tôi thì già cả, không lấy tiền đâu đi tìm, vậy cúi xin các ông các bà thấy cháu ở đâu hay đã thương cháu mà nuôi cháu, xin cho tôi biết tôi xin lại tạ ơn tận nhà kẻo tôi già cả mà vì sự cháu đi thành tư-lự.

Lê-văn-Bát
Rue Hữu-Mỹ N° 13
à Sontay

7397

Tên tôi là cả Sỉ ở phố hàng Quạt số nhà 53 nhờ quý báo làm ơn đăng cho bài lai cảo như sau này:

Nguyên tôi có một đứa con giai sinh mới được mười tháng. Hôm mồng một tháng tư Annam này, tôi có nuôi một đứa ở con giai, năm nay nó chừng độ mười bốn mười lăm tuổi để ẵm con tôi được hôm trước đến hôm sau là mồng hai thì nó ẵm con tôi đi đâu mất, không về nữa. Tôi đã đi tìm và kêu cầu hết mọi nơi mà không thấy. Vậy nhờ quý-báo đăng lên báo cho, hoặc ông bà nào thấy nó ở đâu làm ơn mách bảo cho thì tôi xin cảm tạ vô cùng và tiền phí-tổn bao nhiêu tôi xin chịu cho tất.

Tôi xin kể hình tích đứa bé ấy như sau này: Người nó béo, trên đầu thì hiện có mấy mụn chốc còn bôi phẩm xanh, ở trán nó có một cái lỗ khoáy. Khi bị đứa ở ấy ẵm đi thì nó mặc cái áo vải phin mùi nâu. 7.398

Lạc vật

CHÓ LẠC

Tôi có con chó «Lài», bốn chân, và bụng đốm vàng. Trên hai mắt có hai điểm vàng như mắt giả. Ngày 28 Mai 1928, chạy ra phố lạc không về nữa. Ông bà nào bắt được làm ơn cho tôi chuộc.

Xin viết thư cho M. Vũ-Đình-Chúc
Secrétaire de la Sûreté,
5, phố Ngõ Trạm mới, Hanoi

7.399

CUỘC ĐÁNH SỐ

GIÚP HỘI BẢO TRỢ TRẺ CON PHÁP-VIỆT VÔ THỪA NHẬN

Những số tiền được kể sau này:

1 số được	3.000$00		29 số được	100$00
1 »	1.500,00		29 »	50,00
1 »	1.000,00		29 »	25,00

NƠI VÀ NGÀY MỞ SỐ. — Số mở ở tòa Đốc-lý Hanoi ngày 1er AVRIL 1928.

GIÁ BÁN: mỗi vé . . . . 1$00

Có bán vé tại Bản-quán

Các ngài ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé gửi vé lại, tính như sau này:

Từ 1 vé đến 5 vé, tiền cước Recommandé: 0$20
Từ 1 vé đến 10 vé, tiền cước Recommandé: 0 25

Số 66

Tam mỹ kỳ duyên

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Tức thì có một chiếc thuyền đánh cá khác ở dòng trên, vội vàng chở xuống cứu, viên sai-quan vớ được một mảnh thuyền vỡ ở dưới nước nhô lên, người ta liền vớt lên để vào trong thuyền. Lại một hồi lâu thấy vợ cả ông *Xá-nhi* và mụ Bạch ở dưới nước nhô lên, xem ra thì đều chết cả rồi. Đáng tiếc cho *Xá-nhi* cùng nhau lừa *Minh-hà* đem bán được hơn ba trăm lạng bạc, vẫn còn giữ làm của chưa dám tiêu phí tí nào, bây giờ đều bị thủy thần cướp mất cả, chẳng qua là làm ác lại gặp ác, đạo giời báo phục thực càng ghê thay.

Người trên thuyền thấy ba người đã chết rồi, đành để cho trôi đi không vớt lên nữa, cùng nhau xúm vào cứu chữa viên sai-quan rồi chở thuyền vào bờ, khiêng viên sai quan lên trên đất, mọi người đều chạy đến xem.

Một hồi lâu, viên sai quan thở ra nhiều nước, rồi dần dần nói được, liền hỏi rằng:

Cái chăn đắp của tôi, các người có vớt giúp được không?

Mọi người đều nói rằng:

Cứu được tính mệnh cho ông đã là phúc lắm rồi, lại còn muốn lấy lại cả cái chăn nữa kia ư? sông to nước chảy mạnh, lại có sóng gió dữ dội như thế, thì đến hàng trăm cái chăn cũng phải trôi băng đi, còn vớt thế nào được nữa.

Viên sai quan dậm chân mà nói rằng:

Cái chăn là vật nhỏ nhặt chẳng kể làm gì, nhưng ở trong đó tôi có để phong thư của Phần-dương-vương gửi cho quan kinh-lược Hà-bắc, bây giờ trôi mất thì tôi biết làm thế nào?

Mọi người nói:

Gặp bão đắm thuyền, là cái tai nạn giời làm ra, ai làm thế nào được, vậy khi về ngài cứ bẩm rõ sự tình ấy thì chắc vương-gia cũng không bắt tội gì mà lo.

Viên sai-quan liền vào trong nhà một người gần đó, phơi quần áo ướt, bảo làm cơm ăn, mượn chăn đắp, ngủ lại đó một đêm.

Sáng hôm sau mọi người lại góp một món tiền cho để làm tiền ăn đường. Viên sai-quan cảm tạ mọi người rồi vội vàng lật đật ra đi, đến một nhà trạm thuê một con ngựa để cởi, rồi đi thẳng đến thành Phạm-dương.

Giời xanh kia với má hồng.
Đã cho xum họp lại chồng cợi nhau

HỒI THỨ MƯỜI SÁU

Giai anh hùng gái thuyền quyên,
Phỉ nguyền sánh phượng đẹp duyên cỡi rồng.

Lại nói chuyện viên sai quan bị đắm thuyền ở sông Hoàng-hà, đánh mất phong thư của ông *Quách-tử-nghi*, trong lòng lấy làm lo sợ lắm, nhưng không lẽ trở lại, nghĩ đi nghĩ lại thôi đành đi cho đến thành Phạm dương, rồi thú thực với Bình-bắc-sông là hơn.

Nghĩ vậy rồi đi rấn lên trong vài ngày đến thành Phạm-dương, đi thẳng đến nhà Kinh-lược, thấy cửa đóng chặt, viên sai-quan đành phải đứng chờ ở ngoài. Độ một lát, nghe thấy đánh một hồi trống, rồi thấy nhạc cử lên, kế đó lại bắn ba tiếng súng lớn, có tiếng loa thét mở cửa; chờ cho các người vào trình giấy tinh giấy xong, viên sai-quan nhờ một tên sai cờ vào báo cho.

Một lát tên sai cờ ra dẫn vào, viên sai-quan đi vào quì ở dưới thềm mà bẩm rằng:

Tôi là sai-quan của Phần-dương-vương, xin dập đầu kính lạy lão-gia.

Cảnh kỳ hỏi rằng:

Quách-lão-gia sai nhà ngươi đến đây có việc gì?

Sai-quan nói:

Dạ dám bẩm lão-gia, Quách-lão-gia sai tiểu-quan cầm một phong thư đến trình lão-gia, nhưng không may khi qua đò ngang sông Hoàng-hà, gặp cơn sóng gió, thuyền đắm xuống sông, tiểu quan nhờ có người cứu, chỉ còn trơ trọi được một thân, còn đồ hành lý đều bị trôi mất cả, cả phong thư cũng bị trôi đi đằng nào, vậy cúi xin lão-gia xét rõ tình ngay mà rộng lòng tha thứ cho.

Cảnh kỳ nói:

Đó là cái tai nạn xảy ra chứ không phải là nhà ngươi sơ suất, vậy ta cũng sẵn lòng mà tha thứ cho, nhưng nhà ngươi có biết trong phong thư ấy Quách-lão-gia nói cái gì không?

Viên sai quan nói:

Trong phong thư ấy không có nói việc gì khác cả, chỉ là báo tin mừng đó mà thôi.

Cảnh-kỳ hỏi:

Có tin gì mừng mà Quách-lão-gia lại báo cho ta biết?

Viên sai-quan nói:

Thánh-thượng ban cho lão-gia một vị phu nhân, nên Quách-lão-gia sai tiểu quan đi trước để thông báo cho lão-gia biết.

Cảnh-kỳ lấy làm lạ mà hỏi rằng:

Vậy thì nhà ngươi có hiểu vị phu nhân ấy là con nhà ai không?

Viên sai-quan nói:

Hạ-quan chỉ biết thế thôi, chứ không biết rõ vị phu-nhân ấy là người thế nào?

Chung-cảnh kỳ ra ý sợ hãi rồi nói rằng:

Sao thánh-thượng lại làm như thế, tự nhiên lại đem một đứa con hát ở trong Quách phủ mà ban cho một vị đại-thần làm mệnh phụ, thì còn ra thể thống gì.

Cảnh-kỳ nói rồi ra ý buồn bã không vui, liền gọi viên trung-quân lấy mười lạng bạc trắng ra thưởng cho viên sai-quan, rồi nghĩ chán không thiết làm việc gì nữa, liền truyền lệnh tan hầu, bắn súng hiệu cho đóng cửa lại, đi ngay vào nhà trong, nàng *Thiên-nhiên* chạy ra đón hỏi rằng:

Vì cớ gì hôm nay tướng-công lui chầu lại ra ý không vui?

Cảnh-kỳ nói:

Có một việc đáng buồn cười và đáng giận lắm, vừa rồi ở kinh-đô có một viên sai quan đến báo rằng thánh-thượng sẽ lấy một người con hát ở trong Quách-phủ, ban cho hạ-quan làm vợ, phu-nhân thử nghĩ có đáng cười và đáng giận không?

Thiên-nhiên nói:

Vậy thì tướng công định xử trí ra thế nào?

Cảnh-kỳ nói:

Hạ-quan vì việc ấy mà không biết xử trí ra thế nào đây! Nếu là người của thánh-thượng ban cho, thì ắt hẳn không chịu làm lẽ, mà nếu làm vợ cả, thì một đoạn nhân duyên cùng với *Minh-hà* biết tính ra làm sao, sau nữa như phu nhân cùng hạ-quan cùng nhau trải bao nhiêu nỗi gian nan khổ sở, ngày nay mới đến được cõi phú quí vinh hoa, vậy lẽ nào lại để cho một đứa con hát ở trên phu-nhân được. Như vậy, người nào biết thì cho hạ-quan là bị cưỡng bách mà phải làm, nếu người nào không biết lại cho hạ-quan là ham làm sự hèn mạt, để mua chuộc lòng người trên, sự tình như thế, thực là khó xử, vậy biết tính ra làm sao bây giờ?

Nàng *Thiên-nhiên* nói:

Tướng-công không can gì mà phải phiền não, thiếp đã nghĩ được một kế, xin nói để tướng công nghe.

Cảnh-kỳ vội hỏi rằng:

Phu nhân nghĩ được kế gì hay?

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ
đeo tay
bọc vàng
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt có kim
và chữ dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá .... 11$50
Bán tại hiệu:
A. PERROUD (Nhà xanh)
20, Phố Paul Bert, — HANOI
801

PHỒN HOA-MỘNG-TINH

là một cuốn tiểu thuyết rất hay. Nói chuyện một người thiếu-niên mê chơi ả-đầu mới xuất bản giá mỗi cuốn là 0$30.

Cước gởi đảm bảo thêm 0$15.

Bán buôn và bán lẻ ai mua, thì viết thư và gởi mandat về cho:

M. Trần văn Huấn
61-63, Rue du Coton, Hanoi
7.368

4 XU MỘT LIT

Nước-Mắm cam đoan rất ngon, bán chiêu hàng, có 4 xu một lít, hạn trong một tháng kể từ ngày hôm nay.

Ai muốn mua xin đến SỞ MÁY RƯỢU, đường Nghĩa-địa tây, Hanoi.

Chỉ bán từ 50 lít trở lên

Bán thùng không
bằng gỗ chêne và gỗ Chataignier
1° — Thùng 220 lít
2° — » 150 lít
3° — » 75 lít
4° — » 25 lít
Ai muốn mua xin đến SỞ MÁY RƯỢU
đường Nghĩa-địa tây, Hanoi. 7400

Lại mới sang

— *Đèn măng-sông sức sáng 120 nến, rất tiện-lợi và đủ các đồ thay phụ (accessoires).*
— *Gương tây đủ các kiểu rất đẹp.*
— *Giường Hồng-kong bằng sắt và bằng đồng.*

Giá bán hạ hơn các nơi.

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
[illegible] phố hàng Gai, Hanoi

KÍNH KHAI GIÁ

Hiệu tôi có bán đủ các thứ cuốc xẻng đúc tại bên Tây cũng là các thứ cuốc xẻng làm tại bên ta tiêu nào cũng có. Xin các ngài thầu-khoán chiếu-cố, tôi xin tính giá thiệt hạ hơn các hiệu khác.

Hiệu tôi có bán đủ các thứ sắt, ciment làm nhà cửa cầu cống, cũng là các thứ giây gai, bao gai, bao cói, vân vân.

Hiệu tôi lại có mua cả các thứ giấy cổ phần của các hiệu buôn bán cũng là các thứ giấy quốc-trái của nhà nước, xin đoan rằng giá hiệu tôi giá thì nào cũng cao hơn các hiệu khác.

Nay kính cáo,
ĐỨC-LONG
[illegible] Phố Mã-Mây, Hanoi

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: **0$80**
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
2300

TRẦN-QUANG-MINH
Chuyên môn giồng răng
199, Hàng Bông-lờ, Hanoi
MẤY NHỜI KINH-CÁO

Thưa các quý-khách,

Bản-hiệu xưa nay chỉ chuyên về một giồng răng. Giồng đủ các thứ răng, TRẮNG, ĐEN, VÀNG, BẠC, nhổ răng, chữa sâu răng và răng, răng đen đánh trắng, răng vẩu, răng khểnh, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã sinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nói cũng như răng thật không bận-bịu gì cả.

Vậy xin mời các qui-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm, hoặc hỏi-han điều gì, bản-hiệu xin hoan-nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh-bạch, cam-đoan làm hầu được như ý, và giá tính lại rẻ hơn tất cả các nơi khác.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về. Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm, và giả nhời ngay.

Kính cáo
Trần-Quang-Minh
OUVRIER-DENTAIRE
199, Rue du Coton, Hanoi

Xin chú-ý đến hiệu chè Vinh-Mậu, Tùng-Mậu chính hiệu

CÁC NƠI PHÁT HÀNH
(HIỆU CHÈ VINH-MẬU)
Số nhà 144, phố Khách, Nam-định.
Số nhà 25, phố Hàng Ngang, Hanoi.
Số nhà 21, phố Đông-kiều, Hải-dương.
Ở các tỉnh Nam-kỳ và Bắc-kỳ đều có nơi phát-hành.

Năm 1926, đã trình Thương-bộ nước Pháp vào sổ, và dùng kim-bài thương tiêu làm dấu hiệu, người khác không được giả mạo. Gần đây cũng có nhiều quân vô-sỉ, chế ra hàng chè giả, mạo dùng danh-hiệu của bản-hiệu để lừa dối và mưu lợi. Vì thế bản-hiệu mới đổi dùng cái giấy hiệu dán ở miệng bao chè, cách thức rất là tinh-tế, để phân biệt với hàng chè giả mạo, xin các quí-khách để ý đến cho.

注意正號榮茂松茂名茶

總發行處
榮茂茶號
南定華人街
一百四十四號
河內行昂街
二十五號
海陽東橋街
二十一號
越南南北圻各省
均有代售

西歷一千九百二十六年稟準大法商部註冊用金牌商標爲記別人不得冒效近有奸徒製造僞茶希圖影射茲本號特改用精細新式封口紙以杜假冒
愛顧諸君幸祈留意

Hội Du-học bảo-trợ. — Bản quán tiếp được bài sau này:

Kỳ hội đồng của hội Du-học bảo trợ họp vừa rồi, có thảo luận những vấn đề sau này:

1, Việc nhờ các quan địa-phương thâu bạc giùm cho hội. — Ông Chánh-hội trưởng nói rằng: « Về việc lập hội nhánh ở các tỉnh, tôi nghiệm ra rất là phiền, cho nên việc các hội viên ở ngoại tỉnh góp bạc hội, phải nhờ đến các quan địa phương thâu giúp; các quan địa phương cũng là hội viên lấy bụng nhiệt thành và lấy tư cách hội viên mà làm giùm việc hội, thời còn gì chánh đáng và tiện lợi bằng. Cách thâu tiền và cách chuyển nạp cho thủ quỹ hội thế nào, đã nói rõ trong mấy tờ kính cáo trước. Miễn là xin các quan địa phương phải tự mình kiểm cố việc tài chánh hội trong hạt mình cho kỹ, không nên bằng ở nha thuộc mà có khi sinh ra nhiều điều tệ. Hiện bây giờ việc tài chánh hội càng ngày càng mở mang, nên nhờ các Thủ-hiến và các quan Công-sứ các tỉnh giúp vào việc kiểm soát tài chánh lại càng cần hơn nữa. Mấy tháng gần đây, nhờ được các quan Thủ-hiến các tỉnh hết lòng chăm nom việc thâu nạp bạc hội xem ra có hiệu quả nhiều. Vậy ta cứ hy vọng vào lòng sốt sắng các quan ngoại tỉnh lấy tư cách hội viên mà giúp hội, thời lo gì hội không phát đạt.

2. Về các khoản chi phí. — Viên tổng thư ký đọc tờ trình hội-đồng các khoản chi tiêu từ sau ngày đại hội-đồng bữa 27 juillet 1927 đến ngày nay, theo lời trình đó thời rõ ràng sự chi tiêu của hội rất là tiết kiệm, những khoản chi tiêu ấy so với những khoản chi tiêu dự trù trong sổ dự toán, thời thấy còn thừa nhiều lắm, cái chánh sách tiết kiệm, của hội, tất cả hội đồng đều hoan nghênh và biểu đồng tình cả, hội mới thành lập việc chi phí về sau còn nhiều khoản trọng đại, bây giờ tiết kiệm được chừng nào càng hay chừng nấy.

Ông chánh hội trưởng nói: « Ta cần phải tiết kiệm để làm gương cho ban hội đồng Trị-sự sau này. Chúng ta rất ủy vọng vào quốc dân; ta lo cho con cháu quốc dân, lẽ nào quốc dân lại điềm nhiên chẳng chịu lo với chúng ta, miễn làm sao cho năm năm đầu các việc hội được thanh khoản và cho hội có được một cái vốn, qua đến năm thứ sáu thời không phải lo mấy nữa vì khi ấy du học sanh đã có người qua người về rồi ».

3. Về việc cấp thêm tiền cho du học sanh. — Trong chương trình không có định lệ cho học sanh khoản tiền ân cấp (secours scolaires). Hội có ân cấp cho một đôi người chẳng qua là cái đặc ân của hội đãi người học trò nghèo mà thôi. Phần nhiều những người xin ân cấp là những người đã được Chánh phủ Bảo-hộ cấp cho lương học rồi, mà những người được hưởng học bổng của Chánh phủ thời không được thong dong như học sanh của hội vì họ phải tuân theo điều lệ chánh phủ đã định, như là lệ định phải làm việc với chánh phủ phải hạn trong mấy năm, lệ cam đoan nếu mình bỏ học phải trả lại học bổng. Gần đây hội có tiếp được mấy cái đơn xin khoản tiền ân cấp, vậy những đơn ấy phải đợi đem ra đại hội đồng xét mới được.

Còn hiện bây giờ năm người học sanh của hội, mỗi người học ở mỗi tỉnh, không thể gặp được quan nguyên Khâm-sứ Pasquier ở Paris là đại biểu (Correspondant général) của hội. Và chăng Paris là nơi Hoàng thượng ta ngự học, mà học sinh là thần dân trong nước, ít nữa trong khi du học bên Đại-pháp cũng phải họp nhau một lần ở Paris, để yết kiến Hoàng thượng, sau là kính chào quan Khâm-sứ Pasquier, cho trọn nghĩa làm dân Việt-Nam, và học sanh bản [illegible]. Nhưng lên Paris rất phí tổn nhiều; ông Chánh hội trưởng hỏi ý kiến hội đồng Trị-sự có nên cấp thêm tiền phí tổn lên Paris cho học sinh không, nếu cấp thời nên cấp bao nhiêu. Bàn một lúc, hội đồng định cấp thêm cho năm người học sanh, mỗi người 500 quan làm tiền lộ phí và trú phí ở Paris. Còn như ngày nào hoặc dịp nào lên Paris, thời tùy quan Pasquier định, miễn là khi học sinh lên đến Paris, thời nhờ ngài cả đến yết kiến Hoàng thượng.

4. Việc thưởng huy-chương cho hai bà Ân nghĩa hội-viên. — Hai bà hào phú tỉnh Nghệ-an là bà Nguyễn-thị-Điền và bà Nguyễn thị Thạch đã giúp cho hội mỗi bà đến bốn trăm đồng (400p.00), được viện Cơ-mật thưởng mỗi bà một đạo cấp chỉ kim-tiền hạng nhì. Hai đạo cấp chỉ viện Cơ-mật đã gửi ra tỉnh quán hai bà ấy rồi, nhưng hội đồng bàn có nên xuất tiền quỹ của hội mua hai đồng kim tiền tặng hai bà ấy không. Bàn một hồi lâu, ông Chánh hội trưởng nói rằng « Mua thời đắt quá vì mỗi đồng nhì hạng kim tiền giá hơn ba chục đồng mà hội thời phải đương cần phải thiệt hành cái chánh sách tiết kiệm, hai bà hào phú ấy đã vì lòng nghĩa hiệp, thấy hội lúc sơ khai còn nghèo mà xuất tiền ra giúp, tất hai bà cũng biết lẽ ấy cho mà tự liệu cũng được. »

Tử ư phi mạng. — Sáng ngày mồng năm tháng tư ta hồi năm giờ sáng, bọn chài cá trông thấy gần bên cột cầu Clémenceau có một cái thây người đàn bà nổi lên, liền hô hoán lập tức có lính cảnh sát đến vớt lên thì thấy một người đàn bà ăn mặc tử tế, lại có đeo đồ nữ trang, chẳng biết chết đâm nơi nào hồi nào, mà trôi nổi đến đó. Đang khi người ta xét nghiệm thì bỗng có một người đàn ông lật đật chạy đến giở xem mặt, bỗng khóc òa, còn người đàn bà chết ấy tự nhiên tai, mũi, miệng đều chảy máu. Đến đó mới biết cô này là vợ thầy này mà thầy làm thơ-ký ở trường công nghệ thực hành Huế. Hai vợ chồng đều là người quán ở tỉnh Nghệ.

Liền khi ấy ông cẩm bắt thầy lên sở cẩm tra xét, thì nghe đâu thầy khai rằng: cô có giận một nỗi bất bình ở trong gia đình gì đó, bỏ nhà đi đã hai ngày, thầy tưởng cô bỏ về quê quán mới xin phép về tìm, vừa qua cầu Clémenceau thấy người chết đâm xuống xem thì nhìn được vợ. Sự này còn đương tra hỏi chẳng hay kết cuộc ra thế nào.

Tróc phạm phóng phạm. — Đã bắt được đứa phạm tội, rồi lại tha nó đi, ấy là phạm tội « Tróc phạm phóng phạm » bởi vì luật phép buộc cho có ý thông đồng gian mưu với đứa phạm tội, nên đã bắt nó được rồi lại thả đi.

Tại Đất-mới đêm 21 mai hồi 3 giờ sáng có một người cai lính tập, sau khi đổi phiên gác trở về nhà thì đã bắt được một thằng kẻ trộm đang rình ở sau một cái nhà kia. Thằng này có bịt khăn màu to đen dài, tay cầm cái dù cán sắt trong lưng lại dắt một đôi giày hạ. Sau khi đã bắt được nó nhận rõ mặt, chính là một đứa kẻ trộm, đã ở tù mấy lượt rồi người ta đều biết mặt, nay thả nó về lại đi ăn trộm.

Người lính tập bắt được nó rồi lại giao cho một người lính tuần-cảnh có phận canh gác ở nơi ấy. Người tuần-cảnh này có tính cẩn-thận, tay đã có cầm đồ khí-trượng đứng khít bên nó, xung-quanh nó có đến vài mươi người đàn-ông và đàn-bà, và hai cây đèn thắp sáng. Người tuần-cảnh vừa giữ đứng bên nó, lại biểu kẻ khác đi lấy giây trói nó đặng giải giam, vậy mà nó bỗng thoát nhảy đi, tay cắp lấy cái dù chạy lanh như tên bắn. Lúc ấy có sáu bảy người đàn-ông cùng người lính tuần-cảnh đuổi theo nó, vậy mà nó chạy băng xuống chợ sông nơi ấy có lắm đường kiệt đã tối lại rậm nên nó thoát thân rất dễ, dù người ta nghe la tiếp ứng cũng không bắt được. Qua ngày mai sở cảnh-sát đã xét hỏi việc ấy rõ ràng để luận tội tình.

Nếu một đứa kẻ trộm chưa có phạm tiền án thì còn có thể trốn tránh được, chớ như một đứa đã ở tù đôi ba lần thì khi phóng thích nó về, đã có làng sở tại nhận lãnh có đặng quản-thúc. Nay nếu nó tẩu-thoát thì cứ quê-quán nó mà tra hỏi, ắt sẽ tìm ra, thì có khó gì. Tưởng quan trên sẽ thi-hành cách ấy.

THANH-HÓA

Cách bán rượu. — Mới đây sở Thương-chánh có bắt mấy người đàn bà bán rượu đựng vào trong hũ.

Nguyên nhà nước có lệ phải mua rượu đựng trong chai có nút thiếc, nếu bán lẻ thì chỉ tháo ra từng chai một, chứ không được mua rượu chút ở chai ra đổ vào hũ mà bán. Tuy ai cũng biết thế, song khổ về một nỗi rằng nếu lấy rượu cả chai thì khi đem trả chai không lại cho các đại-bài, thì trong mười cái chai, khéo lắm chỉ được độ sáu bảy cái lấy lại mà thôi, còn thì ít ra cũng phải ba bốn cái chai phí, tức là những chai có hơi một tí dấu vết chi cũng không lấy cho, thành thử đã thiệt mất đi ba bốn hào rồi, mà nào trong mười chai rượu buôn đi bán lại có được đâu ba bốn hào lời, như vậy đã không được lời lại lỗ vốn, vì lẽ ấy nên những tiểu bài cứ đem tiền đến ti mua rượu không thôi, nghĩa là lấy chai rượu chút vào hũ đem về bán, còn chai thì trả luôn ngay đó, theo cách ấy đại bài lại đòi thêm mỗi chai một xu, nhưng đỡ được cái nỗi chai phí chai loại, lại vừa khỏi phải bỏ tiền ra mua chai nữa, sự trả mỗi một chai thêm một xu cho đại bài để được chút lấy rượu đổ vào hũ ấy thì ai cũng biết rằng không đúng phép, nhưng ai cũng vui lòng mà trả còn hơn cái nỗi chai phí chai loại nói ở trên.

Và chăng cái cách cấm chút rượu vào hũ, chỉ lại làm lợi cho các đại-bài mà thôi, chứ nhà nước cũng chẳng bổ ích gì cả, vì những chai họ loại ra sau đem đến bán cho họ thì họ chỉ trả cho có bốn năm xu một cái, thì các tiểu bài cũng phải bán vậy còn hơn mất cả một hào.

Thuốc PEPTO KOLA ROBIN
(Peptone, Glycérophosphate et Kola)

Nếu các ngài muốn gìn-giữ sức-khỏe của các ngài về đường thể-thao, thì thỉnh-thoảng nên dùng một chai rượu bổ này rồi các ngài sẽ thấy gân-cốt nở-nang, bắp thịt cứng cáp và lại chánh khỏi được chứng bệnh đau trái tim sinh ra bởi sự mệt nhọc trong khi luyện tập.

Thật là một thứ thuốc rất cần kíp cho những người chuộng thể-thao vậy.

Có gửi bán tại các hàng thuốc
XIN NHẬN KỸ LẤY HIỆU:
LABORATOIRES MAURICE ROBIN
13, Rue de Poissy, Paris
VÀ ĐỪNG MUA THUỐC NÀO KHÁC CẢ.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài độc-giả biết rằng: đến mua báo thì phải trả tiền trước. Vậy các [illegible] mua thì gửi tiền [illegible] không có tiền gửi theo giấy mandat [illegible] không trả lời. Mua báo [illegible]

Rượu DUBONNET
là rượu bổ Khỏe
và lập dưỡng sức lực lại

Rượu DUBONNET
danh tiếng
là nhờ nồng mùi ngon bát ngát
và lại bổ Khỏe
dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DEFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
3627

Làm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường cứ tự vấn rằng :(Làm thế nào mà chữa được tất bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành, thầy chẳng có, thuốc thì không, thành thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa chạy cả. Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải tùng tùy có một quyển sách nói đủ các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê và mọi điều chỉ bảo cho biết cách thức dùng các thứ thuốc ấy. Hằng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được vô số thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy, nên lâu nay hiệu bào-chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. Nhưng ngặt vì thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể phúc đáp riêng từng người được, bởi vậy hiệu bào-chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách dày 170 trang, vừa bằng chữ Pháp, vừa bằng chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi điều khẩn thiết rất thường dùng.

Đại khái có những chương sau này:

1. NHỮNG LÚC KHẨN CẤP, nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức nếu không thì thành ra nguy hiểm to; đại để như: Ngạt, chảy máu, bỏng, gẫy xương, say nắng, thắt cổ, phải gió, ngất đi vân vân.....

2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ. Nói về cách tuyệt hảo nuôi con trẻ, mọi sự đề phòng để tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.

3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO VỀ VIỆC THÚ Y. Sản nghiệp người nhà quê là chỉ trông vào đàn trâu bò, vì vậy trong cuốn sách ấy chúng tôi đành để một chương dài nói về sự sinh sản với giống vật mà trong nhà, cách giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa hay loài vật trong nhà khi có tật bệnh.

4. CÁCH GIỮ NƯỚC UỐNG CHO TRONG SẠCH. Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước uống đục bẩn, chứa chan những vi trùng; vậy cần phải làm thế nào cho nước được trong sạch mới được; trong chương này chỉ bảo mọi cách thực hành và không tốn tiền để giữ cho nước uống được trong sạch.

5. NHỮNG BỆNH XOÀNG KHÔNG NÊN KHINH THƯỜNG. Như bệnh thấp, bệnh đau bụng, đau dạ dày, đau gân, bệnh run. Mỗi bệnh ấy lại phải có nói rõ [illegible] cách giản gì mà xưa nay thực hành đã công hiệu lắm.

6. BỆNH ĐAU DẠ DÀY. Nhiều người Nam mắc phải cái chứng đau dạ dày. Cứ xem trong chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy công hiệu.

7. CÁC BỆNH TẬT CỦA ĐÀN BÀ. Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn, nếu biết chữa cho hợp cách thì đỡ ngay.

8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. Rất nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh và cho cả con cháu nữa.

9. CÁC CHẤT ĐỘC. Một chương dài nói về cách chữa các chứng ngộ độc và làm giải độc vân vân..... Lại có nói đủ cả các phương thuốc tây cùng các lời chỉ bảo rất kỹ càng về những vấn đề rất có ích cho các người ở xa nơi thành thị nữa. Cuốn sách này, ai hỏi xin cũng tặng không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho

HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert Hanoi

Trong thư phải đính một cái tem 5 xu cước để gửi. Mà nên viết thư về xin ngay từ bây giờ, kẻo hết.

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại còn lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khô mãi cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

SỐT

Sốt nóng
Hiệu BƯƠM BƯỚM
0$10

Sốt rét
Hiệu BƯƠM-BƯỚM
0$15, 0$10

Rượu Tê Phong Thấp Hiệu Bươm Bướm	Chai nhớn 1$50 vừa 0$80 bé 0$20
Thuốc Đau mắt Hiệu Bươm Bướm	0$20
Rượu Bổ Hiệu Bươm Bướm	Chai nhớn 2$00 vừa 1$00 bé 0$30
Thuốc Bổ thận bọc sáp Hiệu Bươm Bướm	Mỗi hộp 2 hoàn 1$00
Thuốc Điều kinh bọc sáp Hiệu Bươm Bướm	Mỗi hộp 2 hoàn 1$00
Thuốc Ho bột Hiệu Bươm Bướm	0$10
Thuốc Giang-mai Hiệu Bươm Bướm	Thuoc này không hại đường sinh dục 1$50
Thuốc Lậu Hiệu Bươm bướm	Thuốc này không hại đường sinh dục 0$40
Huyết trung bửu Hiệu Bươm Bướm	Chai nhớn 2$00 chai bé 1$20

Dầu Thượng-hải hiệu Bươm-bướm 0$25

Vừa uống vừa soa, chữa khỏi bách bệnh
Các thứ thuốc có hiệu Bươm-Bướm mới là chính-hiệu
Bán tại 47 phố hàng Đường, Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même Mon à Saïgon: GRANDS MAGASINS CHARNER

Ở TRÊN GÁC — TỪ 21 ĐẾN 26 MAI

Trong tuần lễ bán

Từng đoạn một

Các hàng tơ lụa mới đẹp hảo-hạng

Ở GIAN BẦY ĐỒ TÂN TẠO CÓ BÁN ĐẠI CHIẾU HÀNG CHO QUÝ-KHÁCH ĐÀN-ÔNG

Áo lót thịt trắng, không cổ cồn	35 fr. 00
Bít-tất cô tông trắng	5 fr. 00
Mũ nút chai, kiểu thực đẹp	35 fr. 00
Giầy đánh quần, đế cao su.	20 fr. 00

TẠI GIAN HÀNG BẦY CÁC THỰC-PHẨM
Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

Bệnh đến sồng sộc

Bệnh đi nhanh lắm, nếu ta chễ nải, không chịu coi sóc đến thân thể thì khác nào như ta đi đón bệnh về. Thực vậy bệnh lớn là tích những bệnh nhỏ, những chứng khó chịu tầm thường. Nếu lúc ấy dùng ngay thứ thuốc ai nấy đã biết tiếng như thuốc Pilules Pink, thì tránh khỏi được các bệnh nặng.

Làm sao cho mầu thay đổi luôn và bao giờ cũng sung túc, bổ cho tinh thần, làm cho tiêu-hóa được đều hòa, bổ cho toàn thể, đó là các đặc tính của thuốc Pilules Pink, ai đã dùng qua cũng phải phục.

Cô Charlotte Blanchard ở Marmande có viết thư rằng: « Tôi viết thơ này để thưa với ngài biết rằng tôi dùng Pilules Pink thực là được công-hiệu. Đã lâu nay tôi nhức đầu và đau dạ dầy và càng ngày, càng yếu đi đến nỗi không làm gì được nữa. Tôi chỉ uống Pilules Pink mà các chứng bệnh tiêu tán hết, nay lại khỏe mạnh như thường. »

Pilules Pink la thuốc thần hiệu để chữa bệnh suy huyết, xanh xao, suy não (háo người) thiếu lực, đau dạ dầy, nhức đầu, kinh nguyệt thất thường, các bệnh của trẻ con đang nhớn, đàn bà đứng tuổi và hết kinh.

• Bán ở khắp các hiệu thuốc.

SAO LẠI ĐAU THẾ?......

Ủ, sao ai đau [illegible] sao mơ [illegible] lại không chữa ngay đi cho khỏi đau nặng ra có được không. *Hãy trông cái lòng con ngươi ở hình vẽ đây đều đen cả, thế mà ở mắt ngài thì đều đỏ hoe; đó tức là cái biểu-hiệu tỏ ra rằng mắt ngài đau đấy. Thôi đừng lần lữa gì nữa. Phải lập tức dùng ngay thuốc đau mắt COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị ngay đi. Vì rằng trong hết thầy các thứ thuốc đau mắt, duy có thuốc ấy là làm cho mắt đỡ đau mà khỏi ngay. Phàm hễ khi các ngài thấy con mắt hơi nhấp-nhem, nếu sáng giậy thấy mắt đáp dính và có nhử, thì nên dùng thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà trị cho tiệt đi.*

Phải biết rằng hễ khi đau mắt mà dằng dằng chẳng chịu chữa ngay, tức thì mỗi ngày một thêm nặng, sinh ra đau mắt hột, rồi đến mù mắt kia đấy.

Nên chọn mua thứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác sĩ CASAUX vì là thứ thuốc đã kê-cứu rất kỹ-càng, biết bao nhiêu người đau mắt, duy chỉ thuốc ấy trị khỏi được thôi. Giá chỉ đĩ thuốc ấy đã thần-hiệu [illegible] mà lại rất rẻ tiền.

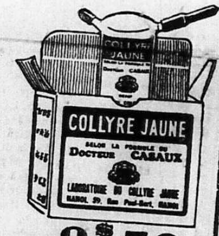

0$30

Bán ở hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản quán cái giấy quấn báo, chữa lại chỗ mới cho biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được, để chi tiền giấy quấn khác.

Nếu ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên [illegible]

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu và đáng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là:

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

và tóm lại là hết thẩy các chứng-bệnh về khí-quản.

ĐIỀU-ĐỘ UỐNG: *Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.*

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế:

CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kế nghiệp
69. phố Paul Bert, Hanoi
Giấy nói số 85

NET MẶT KHÓ COI

Có gì là ta coi thường hơn cái đinh, cái nhọt nữa không? Vậy mà nhọt sầy lắm khi làm cho ta mất công những việc. Vì làm sao? Mặt mày trong trẻo mới ra người khỏe mạnh, ai thấy cũng phải mến; mặt mày đầy những chốc những mụn thì ai cũng sợ, vì người ta nghĩ rằng mình có bệnh gì kín.

Vậy mà chữa mụn, nhọt không khó gì, chỉ bôi thuốc mỡ INOTYOL một vài lần là hết.

Cô danh ca Lydia ở nhà hát Variétés tại thành Paris có nói rằng:

« Đã được mấy tháng nay tôi lên mụn khắp mặt, đến nỗi mặt mày biến đổi, tôi không giám ra hát nữa. Tôi dùng hết các thứ thuốc mà không đỡ.

Sau tôi chỉ bôi thuốc INOTYOL có một ít hôm là khỏi hết. Quả là một thứ thuốc quý-hóa vô chừng, tôi thực hàm ơn với ngài, vì nhờ thuốc của ngài mà tôi được khỏi hẳn. Tôi có mách thuốc INOTYOL cho người quen tôi thì ai cũng phục là thuốc hay ».

Xem như thế thì đủ biết rằng thuốc INOTYOL thần hiệu vô song. Chữa các bệnh ngoài da như lở, ngứa, mụn nhọt sầy đều khỏi hết.

Hỏi mua INOTYOL ở các hiệu thuốc

INOTYOL

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Láp-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31. Hanoi-Tonkin

Giấy nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

CHU KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ . . . . Một litre: 2$40*
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ÉLIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai: 1,25*

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai: 1,25*

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . . . Một chai: 1,50*

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai: 0,80*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

CẤM mới và củ, HO
HO-RAN NGỰC
trừ tuyệt nhờ bởi
Solution Pautauberge
uống bổ PHỔI và ngừa bịnh HO LAO
Giá mỗi chai bốn quan
L. PAUTAUBERGE.
9, Rue de Constantinople, PARIS, et toutes pharm.

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité
14. RUE ROUGEMONT.
PARIS (IXe)

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Trong các thứ rượu Cassis

thì

Rượu CASSIS FOURNIER DEMARS

là

NGON NHỨT

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ 33.500

để làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh xao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai: 2$10

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

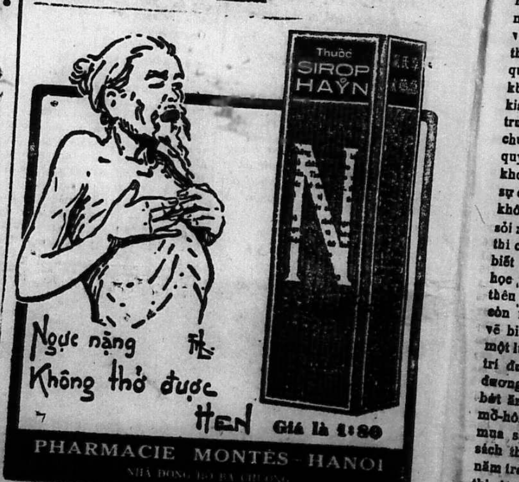

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN